

Kāpēc Kuldīgas novada pašvaldības policijā patruļa ne vienmēr var izbraukt uz kādu notikumu?

→ 2. lpp.

Bijusī snēpelniece, džeza mūziķe **Anda Zālite** studējusi Nīderlandē un tagad vairāk nekā gadu Grieķijā dzīvo Krētas salā. Viņa stāsta, kā iemācījusies izvirzīt konkrētus mērķus.

→ 5. lpp.

5.09.2018
RADQŠĀ Kuldīga

Grāmata
Gleznotāja
Valda Līcīša
darbu albums
Kuldīga,
Kurzeme.
8. lpp.

Jubileja
Kuldīgas
mākslas
skolai –
40.
4.–5. lpp.

Jauna un
talantīga
Kinoproducente
Antra Gaile. 3. lpp.

Atkampas keramiķe Santa Anette par savu darbu Mēnessgostim: „Jūs šeit vedat kompozīcijas ar mātēriem, orgāniem un kokiem, kas ir mēnessgaismas apspīdēti. Katra ir kā emocionāli stāsts.”

Pilnmēness keramika

No rītdienas Kuldīgas vecajā
rātsnamā būs skatāma
keramiķu Eilinas Titānes (Rīga)
un Sanitas Ābelītes (Alsunga)
darbu
izstāde **Pilnmēness**.

Meklējiet iekšlapās!

Kurzemnieks

Nr. 116
(11 352)

Cena
0,68 eiro

Piektdiena, 2018. gada 12. oktobris

Šķetina dubultslepka vību

Par divu cilvēku slepkavību, kas Ēdoles mājās *Ābelkrogā* notikusi jau 2009. gadā, Kurzemes rajona tiesā Kuldīgā sāka izmeklēšanu. Apsūdzība celta pret padurnieku Aigaru Jēkabsonu un toreiz Ēdolē, bet tagad citā novadā dzīvojošo Nauri Ratnieku.

Ēdoles *Ābelkroga* pagalmā 2009. gada 29. decembra rītā par iespējamu vardarbību liecināja divas asins peļķes un tas, ka bija pazudis gan māju saimnieks, gan viņa māte, kura tur ciemojās. Pēc kāda laika māja nodedzināta. Tagad palikuši vien sadrupuši mūri un skurstenis.

Pret A.Jēkabsonu apsūdzība celta pēc Krimināllikuma (KL) 118. panta par slepkavību, ka notikusi atbildību sevišķi pastiprinošos apstākļos, ja noslepkavoti divi vai vairāki cilvēki, un pēc KL 233. panta par šaujammieroča nēsāšanu bez atļaujas. Pret N.Ratnieku – pēc KL 118. panta. 2009. gadā lieta sāka izmeklēt Kuldīgā, bet turpināta Rīgā.

Apsūdzētie aizturēti tikai 2016. gadā. N.Ratnieks norādījis līķu atrašanās vietu Padures mežā aptuveni 700 m no otra apsūdzētā mājas. Mirstīgās atliekas izrak-

tas, un ekspertīze apstiprinājusi savulaik Ēdolē pazudušo cilvēku identitāti. Bet apsūdzētie pēc pāris mēnešiem tiesas sēdē Rīgā atbrīvoti.

Sogad martā *Kurzemnieks* rakstījis: Valsts policija bija saņēmusi ziņu, ka jau 2009. gadā divi cilvēki nogalināti un līķi aprakti mežā. Izmeklēšanā noskaidrots, ka tas saistīts ar divu cilvēku bezvēsts prombūtni Ēdolē. 2009. gada 30. decembra pievakarē aizdomās turētie vīrieši ieradusies pie upuriem *Ābelkrogā*. Izcēlies mantiska rakstura konflikts, un nošauts gan tur

dzīvojošais Harijs Austers, gan viņa māte Zelma Voiceha. Abi aprakti mežā.

Nu Kuldīgā sāka izmeklēšana tiesā. Neviens apsūdzētais vainu neatzīst, un, *Kurzemniekam* skaidrojot toreizējo notikumu gaitu, kā uz vainīgo norāda viens uz otru. Tiesas sēdes paredzētas arī 15., 17. oktobrī un decembrī. Lietas apstākļu sīkāku skaidrojumu lasiet kādā no nākamajiem numuriem.

**Jolantas Hercenbergas
teksts un foto**

Pirmdien, 15. oktobrī:

- Lelde Sileniece kā brīvprātīgā Bulgārijā.
- Rudens tirgū – labumi veselībai.
- Skrien kopā ar omīti.
- Alsunga ceļā uz viedo ciemu.

9177140719750621 41

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Par saliedētību

Daina Tafelberga, tālr. 63350567, daina.tafelberga@kurzemnieks.lv

Šonedēļ Latvijas Radio vairākkārt dzirdēju, ka nedēļa rit Latvijas Tautas frontes (LTF) zīmē, jo šai lielākajai, brīvākajai un tautiskākajai (lai gan tajā bija arī daudz nelatviešu) organizācijai aprit 30 gadu. Ja nu tā zīme bija piekārtā pie Latvijas debesīm, tad to aptumšoja, kā teica politisko zinātņu profesore Ilga Kreituse, pēcvēlēšanu pagiras.

„Vēsturi nevar mainīt, kā dažs te iedomājies darīt.”

Nozīmīgās jubilejas svinības izpaudās kā starptautiska konference, uz kuru ieradās teju vairāk svešinieku nekā tālaika līdzdalībnieku. Cik zinu, no mūsējiem nebija neviens. Saprotams, ka nav iespējams atkārtot 1988. gada oktobri, kad tagadējo Kongresu namu pārpildīja LTF 1. kongresa delegāti, kuri pārstāvēja vairāk nekā 110 tūkstošus biedru. Aptuveni tikpat, cik pilsoņu šogad aptuveni tajā pašā datumā nobalsoja par *KPV LV*, bet mazāk nekā par *Saskaņu*. Tikai, lūdzu, neizdariet nekādus secinājumus!

Tāpat nevar atkārtot to rudenī pirms 30 gadiem, kad ļaužu straumes no novadiem plūda uz Rīgu, piepildīja Mežaparku kā Dziesmu svētkos, savi-

ņojumā klausījās LTF pirmo priekšsēdi Daini Ivānu, dzejnieci Māru Zālīti un dziedāja līdzī levai Akuraterei: „Palīdzī, Dievs, mūsu latviešu tautai!” Tā nevar atkārtot vēl daudz citus leģendārus notikumus, lai valsts atgūtu neatkarību.

Kādas izjūtas šodien? Uz šo jautājumu atbild mākslinieks, viens no LTF Kuldīgas nodaļas līderiem Valdis Līcītis: „Tādas pašas kā toreiz. 30 gadi tos notikumus jau nav mainījuši, un valsts joprojām ir brīva. Vēsturi nevar mainīt, kā dažs te iedomājies darīt.” Viņa līdzbiedrs, arī reiz aktīvs cīnītājs Uldis Ante atzinās, ka uz konferenci būtu braucis, būtu no darbiem izbrīvējis laiku, ja vien – būtu interese. Toreizējais tautfrontietis, tagad uzņēmējs atcerējās, ka tolaik cilvēki tautas kustībā un neatkarības cīņās iesaistījās aktīvi un no brīvas gribas. Bija spara pilni. Neviens neaģitēja. Tagad cilvēki saguruši, vīlušies. Bet tas nav saistāms ar LTF un tās atceri.

Man patika, ko konferencē teica Dainis Ivāns. Varot vilties šodienā, bet ne LTF laikā. Šķiet, ka tā ir nevis pagātne, bet nākotne, ar to domājot tālaika tautas saliedētību. Interesanti, ka kādreizējais tautas mīlulis vairījās lietot vārdus *saskaņa* vai *vienotība*. No tiem tagad izvairās ne viens vien. Tomēr cerēsim, ka turpmākajos četros gados ceļš virzīsies uz priekšu attīstībā un atpakaļ saliedētībā.

LASĪTĀJS GRIB ZINĀT

Pa vienam nebrauc

Kāds lasītājs jautā par Kuldīgas novada pašvaldības policijas darba organizāciju.

„Pašvaldības policijas ziņās par izolatorā ievietotajiem dzērājiem šad un tad lasāmi šādi fakti: „Vakarpusē garāmgājējs zvana, ka skeitparkā jaunieši lieto alkoholu. Tā kā mums izolatorā klients, ziņojam Valsts policijai (VP)”; „Pēc pusnakts Skrundas ielā jaunieši uzvedas skaļi, traucē naktsmieru. Tā kā mums izolatorā klients, nododam ziņu VP”; „Slimnīcas uzņemšanas nodaļa lūdz palīdzēt, jo pacients neļauj sašūt brūci galvā. Tā kā mums izolatorā klients, iesakām zvanīt VP.” Vai tas nozīmē, ka tikmēr, kamēr kāds guļ izolatorā, patruļa atrodas birojā un ne uz vienu citu notikumu nevar izbraukt?”

Atbild priekšnieka pienākumu izpildītājs Dzintars Pakalns: „Diennakts dežūrā atrodas divi inspektori. Darbinieku drošībai noteikts, ka viens uz notikumu braukt nedrīkst. Ja kāda persona atrodas mūsu īslaicīgās aizturēšanas telpā, to mēs nedrīkstam iecirknīt atstāt vienu. Viens darbinieks pieskata aizturēto, tikmēr otrs pieņem telefona zvanus. Ja ziņojums steidzams, informāciju nododam Valsts policijai; ja ne, tad ar saņemto informāciju nodarbojamies pēc aizturētās personas atbrīvošanas.”

Iveta Grīniņa

Sodīt var, ja ir mērījumi

Pašvaldības policija 15. septembrī ziņojusi: „*Klondaikā* skaļa mūzika. Šādas sūdzības ir regulāri. Vēl viens zvans: mūzika skaļa, decibeli pārsniegti. Diemžēl mums nav aparatūras, ar ko skaņas stiprumu izmērīt. Pēc vēl viena zvana par *Klondaiku* savanām apsardzi, pēc tam sūdzību vairs nav.”

Lasītājs novērojis, ka šāda tuvējo māju iedzīvotāju neapmierinātība policijas ziņās lasāma regulāri. „Vai viņiem ar to jāsamierinās mūžīgi? Vai reizi par visām reizēm to nevar novērst – varbūt iegādāties decibelu mērītāju? Cik reizi *Klondaika* vai citas nakts atpūtas vietas par to ir sodītas un ar kādu sodu?” jautā kuldīdznieks.

Dz. Pakalns: „Pašvaldības policija akustisko trokšņu decibelus nemēra. Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi *Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība* nosaka trokšņu pieļaujamās normas. Savukārt pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa, lai uzrakstītu protokolu, trokšnis jāmēra, un to dara tikai specializēta laboratorija. Mērījumi nav lēti, un par tiem maksā pasūtītājs. Ja rādītāji pārsniegti, tad maksa par mērījumiem tiek piedzīta no pārkāpēja.”

Iveta Grīniņa

IEPRIECAS

Cītīgs un akurāts

Kuldīdzniece Irma jau ilgstoši ievērojusi, ka Mucenieku ielā starp veikalu *Maxima*, kur lielais ozols, un Centra vidusskolu ietvi uzkopj cītīgs, akurāts sētnieks. „Mēs savā teritorijā lapas grābjam trīsreiz dienā un nespējam savākt, bet tur sētnieks laikam strādā no rīta līdz vakaram, jo nav nevienas lapas! Arī ziemā sniegs tur jau agri notīrīts.” (*Kuldīgas komunālie pakalpojumi* informē, ka tur strādā Ivo Dieziņš, cilvēks, uz kuru tiešām varot pašauties – red.)

Simts zeķu mazuļiem

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļas personāls saka paldies čaklajām adītājām par dāvinājumu. 100 zeķītes mazuļiem Latvijas simtgadē uzadījušas Inese Ozoliņa un Liēna Kriņģeļe no Rudbārziem, Eva Behmane no Skrundas un Gunta Jonaite no Kuldīgas.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai jums mājās vai dzīvoklī apkure jau pieslēgta?

Antra Gailuma, kuldīdzniece: – Mums ir privātmāja, un siltumu varam regulēt paši, jo ir centrālā apkure. Malka ziemai sagādāta, ir silti, un bēdu nekādu nav.

Daila Grundmane, strādā uz kuģa: – Es savu dzīvokli kurinu ar malku. Bet esmu dzirdējusi, ka citiem, kuri dzīvo dzīvokļos, siltums vēl nav pieslēgts. Visi mani apskauž un saka: kas man nekaiš, ka siltumu varu sev regulēt pati.

Elmārs Siliņš, pensionārs: – Dzīvoklī ir krāsns, kurinu ar malku, un problēmu nav. Malka jau sagādāta gadu uz priekšu.

Juta Beitāne, mācās Kuldīgas tehnikumā: – Dzīvoklī pirms nedēļas apkuri pieslēdza. Diezgan laikus to izdarīja – nebija jāsalst. Par apkures cenu domāju, ka tā varētu nemainīties un ka lielu pārmaiņu nebūs.

Lāsma Kļaviņa, skolniece: – Dzīvoklī man ir krāsns apkure. Uz otro stāvu nesam malku un kurinām. Dzirdēju, ka jaunieši esot sūdzējušies – Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolā ir auksti, tāpēc, ejot uz stundām, jāsaģērbjas silti.

Ligita Brūvere, kuldīdzniece: – Dzīvoklī man ir krāsns apkure. Ineses malku, kurinu, kad gribu, un tā siltumu regulēju.

Annas Bivbānes teksts un foto

MANUPRĀT

Vai paldies, ka nebalsojāt?

13. Saeimas vēlēšanu rezultāti liecina, ka tajās piedalījušies 845 196 jeb 54,60% balsstiesīgo. Kur gan šajā dienā bija pazuduši pārējie? Man tāpat kā vairumam, kas vēlēšanās piedalījās, izpildot pilsoņa pienākumu, tas nav saprotams. Ar vairākiem nebalsootājiem parunājos. Atbildes visai žēlīgas un pat primitīvas, piemēram, „man nospļauties par to, kas valstī notiek”; „nekas jau nemainīsies”; „man nav iedots šis vai tas”... Vai tiešām valsts labklājība vairošies tikai no iedotā? Vai jums, nebalsootāji, nešķiet, ka šoreiz tieši jūsu balsu pietrūka, lai jums tik kārotās pārmaiņas valstī tiešām sāktos? Vai 18. novembrī Latvijas simtgadē dziedāsi šo pašu dziesmu? Vai tomēr svētkus izbaudīsi, apmeklējot pasākumus un ģimenes lokā sēžot pie svētku galda?

Inta Jansone, tālr. 63324881, inta.jansone@kurzemnieks.lv

Kurzemnieks
Kuldīgā, 1905. gada ielā 19. LV-3301

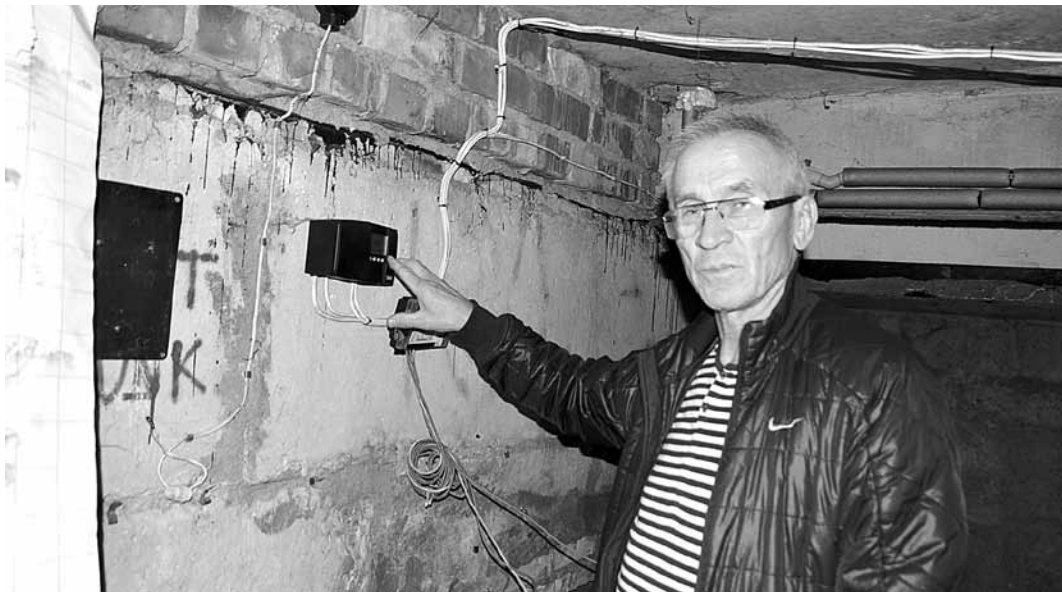
Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv; reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA *Jaunais kurzemnieks*. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta. Iespiests SIA *Poligrāfijas grupa Mūkusala*, Rīgā, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3671.

Pamazām iesilda namus

Lai arī turpinās silta atvasara, lielākajā daļā daudzdzīvokļu namu apkure jau pieslēgta, bet ar pārtraukumiem.

Pļavas ielas 5. nama pārvaldnieks Pēteris Čačs rāda, cik vienkārši tiek regulēta un uzskaitīta siltuma piegāde.

Kā stāsta *Kuldīgas siltumtīklu* (KS) valdes priekšsēdis Artis Roberts, tas atkarīgs no iedzīvotāju vēlmēm. Namos, kuri nav siltināti un kuros vairāk to iemīt-nieku, kuri dienu pavada mājās, apsilde ir nepārtraukta. Ir tādas mājas, kurās arī pensionāri taupības nolūkos vienojušies siltajās dienās apkuri pārtraukt. Šosezonā gaisa temperatūra tuvu nullei pazeminājās tikai aizvadītajā nedēļā, šonedēļ dienās atkal ir ap +15. Laukos, kur siltumu cen-

tralizēti piegādā KS, apkure vēl nav sāka Rendā. A. Roberts neprognozē pārāk bargu ziemu, bet, ja tāda būs, uzņēmums spēsot nodrošināt pietiekamu apsildi.

„Iedzīvotāju vēlmes ir atšķirīgas,” Kuldīgā stāsta Pļavas ielas 5. nama pārvaldnieks Pēteris Čačs. „Vieni zvana un saka, lai siltumu ielaiž pa dienu, bet uz nakti izslēdz. Citiem vajag gluži otrādi, jo pa dienu jau daudzi nav mājās. Tomēr kopumā vienojamies, jo esam satiecīgi

cilvēki. Tikai dažas dienas bija tādas vēsākas. Šobrīd vairs nekurinām, un izskatās, ka arī nākamnedēļ nevajadzēs. Par komforta temperatūru telpā uzskatāmi 22 grādi. Visās mājās siltummezgli ir vienādi – modernāki vai vecāki, bet ļauj siltumu regulēt pēc paša patikas. Nokāp pagrabā, atgriez ventili, ieslēdz sūkni un ieprogrammē vēlamo temperatūru.”

Dainas Tāfelberga teksts un foto

NO VALSTS POLICIJAS IKDIENAS

Puika izkrīt pa logu

Informē Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Signe Šteinberga.

4. oktobris. 9.30 saņemta informācija, ka naktī Skrundas novadā uzlauzta garāža, nozagti darba instrumenti un citi priekšmeti. Skrundas pagastā kādās mājās sieviete konstatējusi, ka no somiņas nozagta nauda.

5. oktobris. Pēc 21.00 Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests zvana, ka Kuldīgā, Virkas ielā, no otrā stāva loga izkritis 12 gadu vecs zēns. Noslaidrots, ka viņš uzkāpis uz palodzes un paslīdējis kāja. Cietušais nogādāts slimnīcā.

6. oktobris. Ap 3.00 saņemta ziņa, ka Kuldīgā pa Piltenes ielu brauc automašīna *Opel Vectra*, kuras vadītājs, iespējams, ir reibumā. Pēc desmit minūtēm policija aizturēja 1991. gadā dzimušu vīrieti, kurš šo auto dzērumā vadīja pa Ventspils ielu. Ap 18.00 Mucenieku ielā dzīvoklī ienākuši divi vīrieši un nozaguši planšetdatoru. 20.36 Planīcas ielā 1980. gadā dzimis vīrietis 1,65 promiļu reibumā brauca ar automašīnu *Audi 80*.

7. oktobris. Mucenieku ielā no veikala 1957. gadā dzimis vīrietis nozaga preces. Viņš aizturēts.

8. oktobris. Ērgļu ielā 1984. gadā dzimis vīrietis, iespējams, ir narkotisko vielu ietekmē.

Uzklausīja Iveta Grīniņa

Mazliet vairāk naudas nepalielina iespējas

Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) tikko apstiprinājusi mērķdotācijas pedagogiem, bet Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novados tās no iepriekšējā mācību gada atšķiras tikai par tādu summu, lai minimālās algas likmi palielinātu līdz 710 eiro, kā arī ņemtu vērā skolēnu skaita izmaiņas.

Pašvaldība nevar ietekmēt

Kā skaidro Kuldīgas novada domes izglītības nodaļas vadītāja Santa Dubure, mērķdotācijas pēc skolēnu skaita aprēķina IZM, un pašvaldība to nevarot mainīt. Tāpēc tur, kur mās mazāk bērnu nekā iepriekš, finansējums samazinājies.

GRŪTĀK IR LAUKU SKOLĀS

Ministru kabineta (MK) noteikumi paredz, ka ne vairāk kā 15% izlietojami iestāžu administrācijai. Lai nodrošinātu pilnu likmi direktoram un vietniekiem, īpaši skolīnās, kurās mās 65–70 skolēnu, tas ir ļoti maz. Tādējādi lauku skolā direktoram nav pilnas slodzes. „Līdz šim rēķinājāties, ka skola aptuveni ar 100 bērniem naudas ziņā laukos varētu būt optimāls variants,” teic S. Dubure. „Tagad redzam, ka, piemēram, Vārmes pamatskolai, kurā no 1. līdz 9. klasei mās vairāk nekā 100, pēc šī aprēķina nauda administrācijai nav pietiekama. Jāņem vērā, ka pedagogam jānodrošina minimālā samaksa, kas paaugstināta no 680 līdz 710 eiro par slodzi. Dažās skolās, kur skolēnu maz, to grūti izdarīt, tāpēc vairākas klases tiek apvienotas

tādos priekšmetos kā sports, vizuālā māksla, mūzika, sociālās zinības. Katras skolas direktors meklē izeju, lai nodrošinātu obligāto programmu, kā arī papildu vajadzības: logopēdu, psihologu, bibliotekāru, pagarinātās dienas grupas. Gandrīz visās lauku skolās daļu no tā nākas maksāt no pašvaldības budžeta.”

Kuldīgā

VAIRS NEPĀRDALA

Pilsētā situācija ir labāka – vairāk skolēnu (divās lielajās vidusskolās pat ap 600). Iestādes rīcībā ir lielāka mērķdotācija, un valstī noteiktā kārtība ļauj skolotāja likmi paaugstināt. Kuldīgā visās skolās tā ir vairāk nekā 710 eiro. Var gan nodrošināt administrāciju, gan atbalsta personālu.

Redzot, ka lielajām skolām naudas pietiek, bet citām pietrūkst, līdz ar MK noteikumiem pašvaldības vairs nedrīkst mērķdotāciju pārdalīt (izņemot atbalsta personālu). Kādreiz varēja kādu daļu atvēlēt lauku skolām. Bija laiks, kad Kuldīgas pašvaldība finansējumu pārdalīja, bet lielo skolu direktori protestēja. Pārdale nenotiek jau trešo gadu. Šajā mācību gadā turpināju-

sies skolu tīkla optimizācija – slēgta Rendas skola, Kuldīgas ģimnāzijai pievienota Kuldīgas pamatskola un Alternatīvā sākumskola, izveidojot vidusskolu. Skolēnu skaits novadā palicis tāds pats. Kopējā mērķdotācija algu palielināšanai no septembra līdz decembrim pamata un vispārējās izglītības iestādēs pieaugusi par nepilniem 8000 eiro mēnesī. Piecu un sešu gadu bērnu obligātajām mācībām pieaugums ir vairāk nekā 4000 eiro, speciālajai un interešu izglītībai – pa tūkstošim mēnesī.

NAUDA PAR OPTIMIZĀCIJU

Kuldīga ir to 88 pašvaldību skaitā, kurām piešķirta papildu nauda, jo 2017./2018. mācību gadā izpildīti ministrijas nosacījumi par skolēnu un pedagogu skaita attiecībām, kā arī ieviesta optimizācija, naudu ietaupot. Valdības piešķirtie 7663 eiro atvēlēti V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolai vienreizējai izmaksai reorganizēto skolu pedagogiem – galvenokārt tiem Alternatīvās sākumskolas un Kuldīgas pamatskolas skolotājiem, kuri iesaistījās optimizācijā un darbu turpina jaunizveidotajā vidusskolā.

Summa uz bērnu nemainās

Skrundas novada skolām mērķdotācija samazināta proporcionāli skolēnu skaitam, jo tas kļuvis nedaudz mazāks. Taču summa uz vienu bērnu būtiski nav mainījies, atzīst izglītības nodaļas vadītāja Inga Flugrāte.

Jau martā slēgta O. Kalpaka Rudbāržu sākumskola, līdz ar to par šo mācību iestādi dotācija vairs nepienākas. No 12 bērniem puse turpina mācīties Skrundas novadā. Vēl izmaiņas naudas sadalē ienesis tas, ka *Liepziēdīņa* sešgadīgo bērnu

obligāto mācību grupa pārcelta uz Skrundas vidusskolu. Tāpat neliels samazinājums ir interešu izglītībai, tomēr tas netraucē nodrošināt iepriekšējo pulciņu nodarbību skaitu. Savukārt Kultūras ministrija mūzikas skolai jau otro gadu piešķir naudu 65 bērnu mācībām, bet tur ir ap 80 audzēkņu, tāpēc starpību sedz pašvaldība.

Arī Skrundas novads ir papildus atbalstīto pašvaldību sarakstā. Novembrī tiks lemts, kā divus tūkstošus eiro sadalīt. Visticamāk, tā būs vienreizēja piemaksa pedagogiem.

Skrundā

Būtisku pārmaiņu nav

„Nevaram sūdzēties, ka saņemam mazāk, jo ar lielajām skolām nevar salīdzināt,” stāsta Alsungas novada izglītības nodaļas vadītāja Aida Vanaga. „Nauda joprojām seko skolēnam – attiecīgi arī mērķdotācijas. Pagājušajā mācību gadā mūsu vienīgajā vispārējās izglītības iestādē – vidusskolā – bija 119 skolēnu, šogad 114. Tās nav

lielas izmaiņas. Esam iztikuši bez apvienotajām klasēm. Vienīgi nevaram atļauties vairāk par vienu audzināšanas stundu nedēļā. Protams, mēs vēlētos lielāku finansējumu. Ar pašreizējo varam izpildīt minimālo obligāto programmu, kā arī iepriekšējā gada līmenī saglabāt interešu izglītību.”

Alsungā

Daina Tāfelberga

Atgriezies ar jaunām iecerēm

„Mans mērķis ir ieinteresēt vecākus vest savus bērnus uz šo skolu,” saka Vilgāles pamatskolas jaunā direktore Aiga Žīle.

Daudzus gadus viņa dzīvojusi Rīgā un vadījusi pirmsskolas izglītības iestādi – Mazo bērnu skolu *Knābis*, bet ģimenei ir lauku mājas Gudeņnieku pagasta Basos.

„NEVAR NOGRIEŽT KĀ AR NAZI”

„Bijām domājuši kādreiz nākt uz laukiem, bet nedomājām, ka tas notiks tik ātri,” atzīst A.Žīle. „Manu vecvecāku māja Basos palika tukša, tāpēc notika šīs pārmaiņas. Gan mēs, gan vecāki par to esam rūpējušies, tāpēc kaut kas bija jādara. Pieteicos šai vakancei, un tā nu esmu šeit. Visa ģimene nav pārvākusies: darbu atrast nav viegli, tāpēc vīrs vēl ir Rīgā. Nevar nogriezt kā ar nazi – sakrāmēt koferus un braukt. Brīvdienās braucu uz Rīgu, bet domāju, ka šajā mācību gadā visi jau būsīm lauku mājās. Paldies arī vecākiem, kuri mūs atbalsta.

Man ir 16 gadus veca meita Anna, kura mācās vidusskolā, un trīs dēli: Edijs (28) Jelgavā strādā aģentūrā *Kultūra*, Gatis (26) šajā pilsētā sāk uzņēmējdarbību, bet Pēteris (25) ir bundzinieks, pašlaik atgriezies no Amerikas, kur ar stipendiju mācās Bostonā, viņš spēlē Jelgavas bigbendā, bet Valmierā un Jelgavā māca bērniem sitamos instrumentus.”

DAUDZ NEZINĀMĀ

„Pēc profesijas esmu mūzikas skolotāja,” skaidro A.Žīle. „Man vienmēr patīcis strādāt ar bērniem. Pirmā darbavieta bija Kuldīgas pirmsskolas izglītības iestāde *Taurēnītis* (tagad *Biļte*).”

Direktore atzīst, ka Vilgāles skolā septembris paskrējis ļoti ātri,

jo ir daudz nezināmā: „Katrā vietā kaut kas atšķiras, turklāt vairākus gadus esmu strādājusi privātā iestādē, kur daudz kas notiek citādi nekā valsts iestādēs. Daudz lietu jāsaprot. Mēneša laikā esmu iepazinusi kolektīvu – kolēģi ir jauki, un sadarbība būs veiksmīga. Tikko nosvinējām Skolotāju dienu – bijām ekskursijā uz Jūrkalni. Jauki, ka tika uzaicinātas arī divas iepriekšējās direktoras. Uzzināju, kā viņām gājis pirmajos gados.”

IEVIESĪS ALTERNATĪVAS METODES

„Lauku skolas ir apdraudētas, jo bērnu tur kļūst aizvien mazāk. Man ir apņēmība darīt visu, lai te tā pastāvētu,” uzsver direktore. „Nesen aizvēra Basu skolu. Tā bija manas mammas skola – skumīgi, kad aizbraucu un redzu: māja pamesta. Kultūras dzīve arī notiek galvenokārt skolā, tāpēc būtiski to saglabāt. Cik zinu, Kuldīgas pašvaldība cīnās līdz pēdējam, lai laukos tās neaizvērtu. Vēl grūti piesaistīt pedagogus – aizvien meklējam angļu valodas skolotāju.”

A.Žīle vēlas ieviest jaunus mācību paņēmienus: „Esmu apguvusi alternatīvas metodes. Iestādē, kurā strādāju iepriekš, darbojāmies arī ar brīvdabas pedagogiju. Tās ir tādas iespējas, kādas gribētu ieviest šeit. Bērni maz kustas un sēž ar telefoniem, tāpēc gribu, lai viņi darbojas laukā, un te ir brīnišķīga iespēja. Domājam par to, lai viņi gribētu šeit mācīties, un par to, kā motivēt. Bet tas, protams, nav vienas dienas jautājums. Skolā ir vairāki pulciņi: teātris, ansamblis un dejas.” Lielākais izaicinājums šajā mācību gadā būs akreditācija maijā.

Jaunā direktore Aiga Žīle uzskata, ka laukos skolas ir apdraudētas, tāpēc viņa vēlas darīt visu, lai Vilgāles pamatskolu neaizvērtu.

MŪZIKA, JĀŠANAS SPORTS UN BIŠKOPIBA

Par saviem un ģimenes vaļaspriekiem A.Žīle stāsta: „Domāju, ka ar laiku tā būs biškopiņa, kas mani un vīru interesē. Meita profesionāli nodarbojas ar jāšanas sportu, viņai ir savs zirgs. Arī mēs tajā esam iekšā – vasarā katru otro sestdienu braucam līdz uz sacensībām, esam atbalsta komanda. Tas paņem daudz laika. Vēl ģimenes vaļasprieks ir muzicēt, jo arī vīrs pēc izglītības ir mūzikas skolotājs. Kad viss šeit stabilizēsies, iespējams, iesim dziedāt korī *Rāte*.”

Dzīve laukos neesot nemaz tik slikta: „Es šo mieru izbaudu, jo Rīgā stress ir lielāks. Kultūras dzīve te diezgan aktīva, un var braukt arī uz Liepāju vai Ventspili. Tāpat brauksim uz Rīgu, ja gribēsim pastaigāt pa veikaliem vai aiziet uz teātri.”

Par mājām rūpējas visi

Smiltņiekus sētu Kurmāles pagasta Upīškalnā vēl aizvien rotā dažādi ziedi.

Upīškalna *Smiltņieki* atzīti par sakoptāko daudzdzīvokļu māju laukos, un nupat Hercoga Jēkaba gadatirgū Kuldīgas novada pašvaldība to apbalvojusi.

Mājas pārvaldniece Iveta Stebule stāsta: „Te ir 18 dzīvokļi, visi aizņemti. Ik pa laikam notiek sapulces, apspriežam, ko tad stādīsim un kā dobi veidosim. Esam draudzīgi, un apkārtnes iekopšanā piedalās gandrīz visi. Iemītnieki nāk ar savām idejām, veidojam kompozīcijas.”

I.Stebule uz šo namu atnākusi pirms 15 gadiem: „Man ir lauku māja Basos, un patiesībā vienmēr patīcis privātmājā saimniekot vienai. Bet, kad piedzima bērns, vajadzēja būt tuvāk Kuldīgai. Toreiz viss ap māju bija aizaudzis, bet ar gadiem pamazām ieviesta kārtība. Pļaujām zāli, tīrām sniegu. Viegli nav, bet viss ir izdarāms. Rīkojam arī talkas, esam rīkojuši pikniku un kopā vārījuši zupu. Domājam uz Ziemassvētkiem atvest eglī, lai pagalmā nav drūms un tumšs.” Pārvaldniece atzīst: „Daudzdzīvokļu mājā jāprot sadzīvot. Neteikšu, ka darbs ir viegls. Tas ir atbildīgs, piemēram, malkai vienmēr jābūt laikā, jāraksta rēķini, jākārtoti citi jautājumi. Cenšos visu aktuālo laikus izlikt pie ziņojumu dēļa.”

Par sakoptāko namu *Smiltņieki* no domes saņēmuši Kuldīgas karogu: „Tas ir pacilājoshi! Vīrs uztaisījis kārti – svētku dienās varēsīm izkārt.” Pašlaik tiek īstenots projekts pašvaldības konkursā *Darīsim paši*: „Esam ielikuši jaunas durvis, kas ved uz pagrabu. Tūlīt būs gatavas nodošanai.”

Sadraudzējas ar igauņiem

Kurmāles deju kolektīvs Rīva sadraudzības braucienā uz Igauniju. Attēlā – ar kolektīvu no Muhu salas.

Kurmāles pagasta deju kolektīvs *Rīva* vasaras beigās devies ekskursijā uz Igauniju pie draugiem, kas šogad iegūti kuršu ķoniņu svētkos Turlavā.

Kultūras organizatore Inete Megne stāsta: „Mums nebija neviena sadraudzības kolektīva, tāpēc ķoniņu dienā Turlavā viņus uzņēmām un tā saņēmām aicinājumu uz Igauniju. Dzīvojam Muhu salā, deju kolektīvs uzstājas divos koncertos. Devāmies arī ekskursijā pa salu. Tā ir ļoti maza, uz tās dzīvo ap 1800 cilvēku. Šķita, ka tā ir viena liela ģimene.”

Tagad mēģinājumi atsākušies, un kolektīvs vēl aizvien uzņem jaunus dejotājus.

Godinās darbīgos

17. novembrī Latvijas gadadienas pasākumā Kurmālē iedzīvotājiem tiks sacīts paldies par viņu ieguldījumu pagasta dzīvē.

Kultūras organizatore Inete Megne: „Godinām katru gadu. Esam jau izlikuši anketas pagasta pārvaldē, Vilgāles veikalā un Priedaines pieņemšanas punktā. Aicinām cilvēkus ierakstīt tos kurmālniekus, kuri būtu pelnījuši atzinību. Pēc tam pārvaldes darbinieki to izvērtēs.”

Lāsma Reimane
Inetes Megnes arhīva un
autores foto

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

RADQŠĀ Kuldīga

Jauna un
talantīga **Kurzemnieks**
Laikraksta
pielikums

Grāmata

Gleznotāja
Valda Līciša
darbu albums
Kuldīga.
Kurzeme.

8. lpp.

Jubileja

Kuldīgas
mākslas
skolai –

40.

4.–5. lpp.

Kinoproducente
Antra Gaile. 3. lpp.

Alsungas keramiķe Sanita Ābelīte par savu darbu *Mēnessgaismā*: „Izstādei veidoju kompozīcijas ar meitenēm, zirgiem un kokiem, kas ir mēnessgaismas apspīdēti. Katra ir kā emocionāls stāsts.”

Pilnmēness keramika

No rītdienas Kuldīgas vecajā
rātsnamā būs skatāma
keramiķu Elīnas Titānes (Rīga)
un Sanitas Ābelītes (Alsunga)
darbu
izstāde *Pilnmēness*.

Darbi tapuši gada sākumā Latvijas Laikmetīgā keramikas centra mākslinieku rezidencē Daugavpilī. Autore ir tās pirmās dalībnieces. Sanita strādājusi ar akmens masu un izvēlējusies melno dedzinājumu, kas Latgalē ir izkopta tehnika. „Lielākais ieguvums – iziet no mājām, strādāt ar citu tehniku un materiālu. Kopumā mēnesi strādājām cietoksni – ļoti iedvesmojošā vietā. Sadalījām šo laiku trīs daļās, un sakrita tā, ka katru reizi Daugavpilī bija pilnmēness, arī izstādes atklāšanā. Turklāt tas ir mēneša darba rezultāts.”

Elīna piebilst: „Manu darbu grupas nosaukums ir *Sakrālās rotaļas*. Turpinu tematu, ko sāku pirms četriem gadiem. Daugavpilī bija tehniska iespēja veidot lielus darbus no dažāda veida akmens masas, divi ir arī *kūpināti*. Tā ir līdzīga rakū tehnikai: ļoti karstus traukus ņem ārā no krāsns un liek degošā, bet liesmas slāpējošā skaidu vai cita līdzīga materiāla slānī. Tā glazūrā rodas īpatnēji, neparedzami efekti.”

12. un 14. oktobrī meistardarbnīcā *Rudens rakū Kuldīgā* tiks darinātas keramikas pialas tējai, apgleznotas un apdedzinātas rakū tehnikā. Tādu iespēju nodrošina mākslas skola.

Iveta Grīniņa
Sanitas Ābelītes arhīva foto

„Kaut kā dabiski iznācis, ka tieši jaunieši visvairāk rezonējuši uz manu repu,” saka Latvijā pazīstamais reperis Edavārdi jeb Eduards Gorbunovs no Rīgas.

Reperis Edavārdi uzrunā jauniešus

„Pirms desmit gadiem reps bija subkultūra – nišas mūzika, kurai bija potenciāls. Viss nemanot izaudzis. Tagad jūtama paaudžu maiņa, jo jauniešiem reps ir aktuāls – viņi to klausās,” tā Kurzemes dzejas un mākslas dienās septembrī Kuldīgā sacīja viens no Latvijas populārākajiem repa māksliniekiem Edavārdi jeb rīdzinieks Eduards Gorbunovs (28).

Jauniešu mājā viņš vadīja meistarklasi *Dzeja mūzikā – reps*: izpildīja paša radītās dziesmas, stāstīja, kā tās radušās, un aicināja publiku iesaistīties sarunā. Kuldīgā reperis ciemojās jau ceturto reizi – divreiz uzstājies Pilsētas svētkos, bet pirms trim gadiem arī Kurzemes dzejas dienās.

NO DZIESMĀM LĪDZ DELFIEM

14 gadu vecumā Eduards sapratis, ka vēlas nodarboties ar repu, un tolaik iedvesmojusi amerikāņu repa Eminema mūzika. Nu jau viņš to dara vairāk nekā desmit gadu, taču tikai pēdējā laikā šis žanrs kļuvis populārs jauniešu vidū.

E. Gorbunovs ir portāla *Delfi* sociālo tīklu redaktors. Darbs viņam patīk – tas ir ērts, jo atālināti var strādāt visur, kur ir internets, tāpēc to var apvienot ar koncertiem. Darbu ieguvus, pateicoties repam, jo cilvēki, kuri viņu ieteica, repa darbību bija pamanījuši internetā. Tolaik šis žanrs neskanēja pa radio, to

nerādīja televīzijā, tādēļ Eduards dziesmas reklamēja interneta platformās *YouTube*, *Instagram* un *Facebook*.

RITMAM UN MŪZIKAI REIZĒ

Vai reps ir dzeja? Eduards nespējot starp abiem izpausmes veidiem likt vienādības zīmi: „Reps ir reps. Tas ir gandrīz kā mūzikas instruments, jo tas paredzēts ritmam un mūzikai. Bez mūzikas tas skan citādi, tāpat kā dzeja skan citādi ar mūziku.”

Vadīt skolēniem repa meistarklasi Eduardu uzaicinājis bērnu un jauniešu centrs. Par to, kāpēc neparastajam saskarsmes veidam piekritis, viņš stāsta: „Kad sāku repot, rēķinājos ar to, ka dzies-

mas neklausīsies daudzi – tikai noteikta publika nāks uz koncertiem. Citi mūziķi var pielāgoties dažādiem pasākumiem – spēlēt koncertos, kāzās un citur, bet reps savā formā šķita nedaudz ierobežots. Tagad, kad mani aicina uz visdažādākajiem pasākumiem, mēģinu visas iespējas izmantot, jo kādreiz nebūtu varējis iedomāties, ka mani tik daudzi aicinās.”

CENŠAS RAKSTĪT KATRU DIENU

Repošanu Eduards apguvis pašmācībā. Sākumā nav bijusi laba izruņa, taču, regulāri vingrinoties, tā uzlabojusies. Cik vārdu var izrunāt minūtē, viņš nav skaitījis, taču pateikt varot ļoti daudz.

Dziesmu tekstus Edavārdi cenšas rakstīt katru dienu: datorā atver *Word* dokumentu, rokas sevī un mēģina atrast pavedienus, aiz kuriem aizķerties. Viņš iedvesmojas gan no repa izpildītājiem, gan citu žanru pārstāvjiem, jo no katra var paņemt ko citu un dažreiz grūti saprast, kā visas ietekmes apvienot.

Eduards cenšas nedomāt, kā dziesmu teksti varētu klausītājus ietekmēt, jo radošajai izpausmei tas traucētu. Viņš uzskata, ka dziesmas tēma jeb saturs ir tik subjektīvs, ka to nevar izmērīt un novērtēt. Dziesma varot būt stulba, piemēram, par ballītēm, bet kādam tā uzlabos garastāvokli, taču varot uzrakstīt dziļu tekstu, tomēr bēdīgs cilvēks saklausīsies

un varbūt izdarīs pašnāvību. Par repa ietekmi uz jauniešiem Eduards saka: „Kas tad ir labi vai slikti? Un vai varam uzņemties atbildību par to, kā katrs dziesmu uztvers? Rakstot tekstus, netēmēju uz noteiktu auditoriju, bet dabiski iznācis, ka jaunieši uz tiem rezonējuši visvairāk.”

Tiem, kuri vēl baidās, taču grib pamēģināt repa tekstus radīt, Eduards saka: „Vajag darīt – tas ir tieši tik vienkārši! Ja ir stipra vēlme, tad cilvēks neizdomās nekādas atrunas un atradīs veidu, kā to izdarīt. Vajag izmantot visu, ko 21. gadsimts piedāvā.”

Kristīne Āboliņa
Aivara Vētrāja foto

Māksla – veids, kā izzināt sevi

Šajā sezonā mākslas un radošuma telpā M22 Kuldīgā, Mālu ielā 22, turpinās mākslas terapijas nodarbības *Nākamais solis*, kas tika aizsāktas pērn.

Šādas nodarbības nenožīmē, ka tiek dotas gatavas receptes, risinot kādus iekšējus konfliktus. Šī terapija palīdz pašam nonākt pie svarīgām atziņām, izzināt un saprast, kas ar cilvēku konkrētajā brīdī notiek.

Nodarbības vada dāņu mākslinieks Ole Lindvists, kurš mākslas terapijas jomā strādā jau daudzus gadus un šobrīd papildus Dānijā apgūst psihoterapiju. Ar viņu kopā strādā dzīvesbiedre Ieva Vītola-Lindkvista, kura pastāstīja, kā tad īsti notiek mākslas terapija: „Kursu mērķis ir iedvesmot un izvirzīt priekšplānā katra indivīda attīstību – augšanu. Tas ir dzīvības pamats.”

„TĀ IR PATI DZĪVE”

„Kursa nosaukums *Nākamais solis* netapa vienā dienā. Tas ir universāls jēdziens, jo ikvienam dzīvē ir jāspēr nākamais solis. Reizēm tas ir maziņš, bet pienāk varbūt brīdis kādam radikālam, revolucionāram solim, kas kaut ko maina. Mēs esam vadījuši šos kursus gan Rīgā, gan tepat Kuldīgā, un reizēm pēc tiem viens otrs saņem un aiziet no

Piemēri, kā mākslas terapijas nodarbībās tiek transformēta kāda sāpīga pieredze. Pirmais zīmējums, kas pēc tam tiek pārveidots, top kā kādas nepatīkamas lietas atainojums. Pēc tam pakāpeniski ar dažādiem uzdevumiem tas tiek transformēts.

līdzšinējā darba vai maina dzīvē kaut ko svarīgu, kam nav pieticis apņemšanās vai drosmes.

Olem mākslas terapija ir sirdslieta, viņam tā ļoti interesē un viņam par to ir plašas zināšanas. Mūsu garo gadu pieredze, mācot gleznošanu pieaugušiem cilvēkiem, ir parādījusi potenciālu, kas ir mākslas nodarbībās. No vienas puses – mēs vienkārši ejam gleznot, bet no otras – uzpeld daudzas

emocionālas lietas, kas cilvēkam tajā brīdī ir aktuālas. Tās varbūt pat nav problēmas, bet gan lietas, kas varbūt ne vienmēr izdodas. Mums visiem nākas izkāpt no savas komforta zonas, jābūt mainīgiem, jāļauj sev kļūdīties... Tā nav tikai gleznošana, bet gan pati dzīve.”

KONKRĒTI UZDEVUMI

Mākslas terapijas nodarbībās da-

„Tas laikam ir lielākais mīts par mākslas terapiju, ka kāds paskaidros, kas tevī notiek. To neviens no malas nevar izdarīt, bet var palīdzēt ar jautājumiem, uzvedināt uz domām, kas palīdz nonākt pie atziņām.”

lībnieki nodarbojas ar gleznošanu, zīmēšanu, veido kolāžas u.tml. „Caur jebkuriem vizuālajiem līdzekļiem – zīmējumu, krāsu utt. - risinām dažādus jautājumus. Piemēram, kā es šobrīd jūtos savā darbavietā, ģimenē, sabiedrībā... Zīmējot intuitīvi izjūtas tiek izliktas uz papīra, un reizēm cilvēks uzreiz saprot, kas ir, piemēram, šis konkrētās krāsas laukums.

Arī sarunām šajā terapijā ir sava vieta. Mana pieredze rāda, ka ļoti veiksmīgi ir strādāt grupā, jo pārējie arī pasaka, ko saredz konkrētajā zīmējumā. Grupā parasti nav vairāk par astoņiem

desmit cilvēkiem. Kad padalāties ar savām vērtībām, pēkšņi ir iespēja apjaust, ka kaut kas ļoti būtisks aizmirsts. Un tad ir vērts padomāt par šo aizmirsto. Rodas ļoti interesantas atklāsmes.

Nodarbībā tiek doti uzdevumi, un mēs runājam konkrēta darba ietvaros. Nav tā, ka kāds sāk interpretēt cita cilvēka darbu. Tas būtu nepareizi. Stereotips ir arī tas, ka konkrētajai krāsai ir kāda nozīme, ka viena krāsa ir sliktā vai nepareiza, bet cita – laba. Kaut vai sarkanajai krāsai ir milzīga amplitūda gan interpretācijas, gan toņu ziņā. Tikpat dažādas ir izjūtas. Nozīmi lietām mēs piešķiram paši.

Mākslas un mākslas terapeitiskā darba priekšrocība ir tā, ka tā vienlaikus aktivizē daudzus personības līmeņus: saikni starp emocijām un ķermeni, emocionālo, mentālo un garīgo līmeni. Apziņa un zemapziņa vienlīdzīgi piedalās radošajā procesā.

Nodarbībās secīgi tiek strādāts ar to, kur cilvēks atrodas šai brīdī, kā sevi redz pats, kādu sevi vēlas redzēt un kādu viņu redz apkārtējie. Tālāk notiek darbs ar emocijām, garīgo līmeni, savu *otro es*.”

Ivetas Grīniņas
teksts un foto

Pirmās Kurzemes fotodienas

3. novembrī 16.00 Kuldīgas Mākslas namā tiks atklāta pirmo Kurzemes fotodienas plenēra *Ceļojums* izstāde, būs apskatāmi arī Kurzemes gada balvai fotogrāfijā iesniegtie darbi, un atklāšanā šī balva tiks pasniegta.

Par fotodienām vienotās klubī piecās Kurzemes pilsētās – Kuldīgā, Liepājā, Ventspilī, Tallinā un Saldū, bet pirmā pasākuma rīkošanu uzņemas kuldīdznieki. Viens no idejas autoriem ir Kuldīgas fotokluba *Divas upes* vadītājs Artis Gustovskis, kurš stāsta, ka par ieceri atzinīgi izteikušies arī tādi meistari kā Gvido Kajons, Raimo Lielbriedis, Ilmārs Znotiņš un citi. „Latvijā fotogrāfijā šādas lielas gada balvas nav, tāpēc viņi gaida, kā mūsu iecere izvērtīsies. Mērķis ir Kurzemē šo mākslu popularizēt, celt tās kvalitāti un aktivizēt klubu darbu. Nav noslēpums, ka fotogrāfi tāpat kā mākslinieki pieraduši strādāt individuāli.” Plenērs *Ceļojums*, kurā Kurzemes fotogrāfi strādāja Kuldīgā, notika oktobra sākumā. A. Gustovskis skaidro, ka gada balvai klubī apkopo savu autoru darbus un tie jāiesniedz nākamnedēļ. Pēc tam autori vērtēs pārējo četru klubu iesniegtos, izvēloties desmit labākos, sarindojot pēc punktiem, kas ļaus izsvērt trīs labākos. Katrs klubs pasniegs arī savu pārsteiguma balvu.

JAUNA UN
TALANTĪGA

Stāsti, kurus nedrīkst neizstāstīt

„Nodarboties ar kino bija nevis apzināta izvēle, bet laimīga sakritība. Šo iespēju ļoti novērtēju,” atzīst bijusī kuldīdzniece Antra Gaile, kura piecus gadus ir kinoproducente. Viņa kopā ar Gintu Grūbi producējuši režisora Dāvja Sīmaņa jauno spēlfilmu *Tēvs Nakts*.

25. oktobrī pirmizrādi piedzīvos darbs, kas veltīts Žanim Lipkem – latvietim, kurš Otrā pasaules kara laikā savā mājā no nāves izglāba vairāk nekā 50 ebreju.

ATGĀDINĀT PAR CILVĒCĪBU
Antra ir producente vairākām dokumentālajām filmām, arī vienai no pēdējā laika zīmīgākajām – režisora Ivara Selecka *Turpinājumam*.

Tēvs Nakts ir pirmā aktierfilma: „Šī pieredze ir ļoti pozitīva, un es ar to tiešām lepojos, jo tas ir nozīmīgs stāsts. Filmēšanā bija iesaistīti 140 cilvēki. Pie dokumentālā kino strādā četri pieci, reizēm vēl mazāk. Bet žanram nav nozīmes, jo pamatā ir stāsts. Svarīgi atgādināt par cilvēcību, ko Žanis Lipke, būdams vienkāršs strādnieks, nezauzē, jo spēj atbalstīt svešus cilvēkus sev blakus. Mums tādu izaicinājumu nav, bet vismaz jāpadomā, kā apkārt valdošajā vienaldzībā rīkotos mēs. Neapzaudēt sevi cilvēku, spēt just atbildību arī ārpus sevis – tas sabiedrībai jāatgādina.”

NELIELĀS SAKRITĪBAS

„2005. gadā Rīgas Stradiņa universitātē beidzu sociologus,” stāsta Antra. „Kuldīgas ģimnāzijā mācījos klasē ar eksaktu novirzienu, domāju par medicīnas studijām, jo mani aizrāva ķīmija, bet laikam bija bailēs, kāpēc to neizvēlējos. Socioloģija, kaut arī neapzināta, tomēr bija pareiza izvēle, jo vienmēr bijusi interese par cilvēkiem, sabiedrības vērtībām, stereotipiem, par to, kā sevi veidojam, lai atbilstu priekšrakstiem. Pēc universitātes laikrakstā *Diena* ilgi strādāju sabiedrisko attiecību nodaļā. Tas *Dienai* bija

veiksmīgs laiks – sabiedrībā mīlēja, nopietna avīze. Veidojām projektus, kas lasītājiem bija nozīmīgi, lai mainītu domāšanu, koptu noteiktas vērtības un palīdzētu izprast, kas sabiedrībā notiek. Kad laikraksts tika pārdots, viss mainījās, un sapratu, ka negribu tur palikt.

Mani uzrunāja filmu studijas *Mistrus Media* vadītājs Gints Grūbe. Šis nelielās sakritības un neapzinātās izvēles mani novedušas tur, kur esmu, jo kinomāksla dod instrumentus, kā runāt par svarīgo, par to, kādi esam. Piemēram, filma *Turpinājums* ir šībrīža sabiedrības momentuzņēmums.

Nezināju, kas producēšana ir. Bet tā ir viena no manām īpašībām – nebaidos lēkt nezināmajā. Producenti ir cilvēks-orķestris: gan organizators, gan radošs cilvēks. Ir mērķis veidot filmu, ir ideja, kāds būs stāsts. Filmu veidošana ietver daudz elementu, tas ir dārgs process un prasa laiku. Piedalās neskaitāmi cilvēki. Producenta darbs nebeidzas ar brīdi, kad filma gatava, jo tai jānokļūst līdz skatītājam. Darbs mēdz būt ilgs – trīs četri gadi, un producentam šādi projekti vienlaikus ir vairāki. Esam tuvu citas dokumentālas filmas pabeigšanai, darba nosaukums – *Cilvēki no nekurienes*. Liels starptautisks projekts, strādājam četrus gadus.”

FILMAS VEIDOŠANA IR ATTIECĪBAS

„Producēšanu izvēlas tie, kuriem svarīgi stāstīt stāstus. Tieši tāpēc, ka pavadām tik ilgu laiku, ir nepieciešamība veidot filmas, kas pašiem nozīmīgas. Producenti ir

Filmas *Tēvs Nakts* sagatavošanas posmā Antra Gaile kopā ar producentu Gintu Grūbi (no kreisās) un režisoru Dāvi Sīmani.

„Jāveido arī tādas filmas, kas nerasniegs desmit tūkstošu auditoriju. Jādomā par latviešu kultūras saglabāšanu un nešanu pasaulē, jāatbalsta filmu autori. Un ir stāsti, kurus nedrīkst neizstāstīt. Tieši tāds ir „Tēvs Nakts.””

filmas idejas pārdevējs – viņam par šo ideju jādeg, turklāt tas nav uz 15 minūtēm. Filmas veidošana ir attiecības, iespējams – uz mūžu. Nav vērts strādāt ar to, kas neatbilst paša vērtībām. Filmu mākslā ir nenormēts darba laiks – cenšos būt organizēta, jo jābūt atbildīgai pret ģimeni, bet ir reizes, kad to nevaru. Tad jābūt pārliecinātai, ka ziedošanās ir tā vērtība.

Man ļoti tuva ir Ivara Selecka filma *Turpinājums*, pie kuras esmu strādājusi no pirmās dienas. Abi ar Gintu secinājām, ka nav bijis tādas filmas, kas portretētu vienu paaudzi, un šo ideju piedāvājām Latvijas simtgades filmu programmai. Bija svarīgi, lai pamatā tik ilgi iecerei ieliktu tieši Seleckis, mūsu dokumentālā kino klasiķis. Tā tapa trīs gadus, visu šo laiku esam dzīvojuši kopā ar filmas varoņiem. Ļoti nopietna bija piecu bērnu atlase, jo viņi ir kā sabiedrības esence. Mēs kļūstam par cilvēku dzīves daļu, un viņi mums nepārstāj būt nozīmīgi pēc tam, kad filma gatava. Ceram šo bērnu dzīvei turpināt sekot: viņi ir turpinājums mums un veidos valsti nākotnē.

Ar Selecki jau strādājam pie jaunas filmas. Visspilgtāk mūsu sadarbību raksturo tas, ka vairāk nekā trīs gadus gandrīz katru rītu desmitos viņš man zvana. Esam komanda vienam mērķim, tāpēc veidojas cilvēciskas attiecības.”

Filmas, kurām Antra Gaile bijusi producente

Pirmizrāde 25. oktobrī	<i>Tēvs Nakts</i> , spēlfilma, rež. Dāvis Sīmanis (kopā ar Gintu Grūbi)
2018. gadā	<i>Turpinājums</i> , dok. f., rež. Ivars Seleckis (kopā ar G. Grūbi)
2015. gadā	<i>Kaķi Rīgā</i> , dok. f., rež. Jons Bangs Karlsens (kopā ar režisoru)
2014. gadā	<i>Pāri ceļiem un upei</i> , dok. f., režisori: I. Seleckis, Audrius Stonis, Rainers Komers, Betina Henkele, Sergejs Ložņica, Jāks Kilmi, J.B. Karlsens (kopā ar G. Grūbi)
	<i>Ķīpsalā</i> , dok. f., rež. I. Seleckis
	<i>Piemēsnot aizliegts!</i> , dok. f., rež. J. Kilmi
	<i>Kaķi Rīgā</i> , dok. f., rež. J.B. Karlsens
	<i>Daugava Delta</i> , dok. f., rež. Rainers Komers (kopā ar režisoru)
	<i>Teātra iela 6</i> , dok. f., rež. B. Henkele
	<i>Vecā ebreju kapsēta</i> , dok. f., rež. S. Ložņica (kopā ar režisoru un Mariju Šustovu-Beikeri)
	<i>Skaņdarbs korim, klavierēm un fizikai</i> , dok. f., rež. Adriāna Roze
2013. gadā	<i>Vadātājs</i> , dok. f., rež. Dāvis Kaņepe
2012. gadā	<i>Geto stāsti. Rīga</i> , dok. f., rež. Linda Olte
	<i>Bez vecuma ierobežojumiem</i> , dok. f., rež. Olafs Okonovs

Vēl vairākas filmas top:

<i>Zemnieki</i> , dok. f., rež. I. Seleckis (kopā ar G. Grūbi)
<i>Mijkrešlīs</i> , spēlfilma, rež. Šaruns Barts (kopā ar G. Grūbi)
<i>Cilvēki no nekurienes</i> , dok. f., rež. J. Kilmi, G. Grūbe (kopā ar G. Grūbi)
<i>Terapija</i> , dok. f., rež. Armands Začs

Iveta Grīniņa
Mistrus Media arhīva foto

Brīvdomātāju sala

19. oktobrī Kuldīgas mākslas skola aicina absolventus un bijušos darbiniekus uz 40. gadadienu un izstādes atklāšanu. Kāds šis laiks bijis? Stāsta tie, kuri cieši saistīti ar vietu, kas vienmēr bijusi brīvdomātāju sala. Kā teicis arhitekts un gleznotājs Juris Andersons, centrs ar mākslas bacili inficētajiem.

Otrie Latvijā

„Kuldīga vienmēr lēkusi augstāk par dibenu – gan tolaik, gan tagad. Tā ir pozitīva tendence,” uzskata mākslas skolas izveidotājs un pirmais direktors, gleznotājs Valdis Līcītis.

NEVĒLAS ATPALIKT

Viņš atceras, ka pirms 40 gadiem līdzīga bērnu mākslas skola darbojās tikai Madonā, ja neskaita Liepāju, kur tāda bijusi klāt pie lietīšķās mākslas vidusskolas. „Rajoni sacentās. Padzirdēja, ka kaut kur Latvijā izveidota mākslas skola, un vietējos Komunistiskās partijas funkcionāros tas radīja nervozitāti. Sanāca kopā spice un nolēma, ka atpalkit nedrīkst. Nolaistajā ēkā Pētera ielā 5 trešajā stāvā vēl darbojās bibliotēka, bet pārējos divus nodeva remonta un celtniecības pārvaldei.

Es tolaik mierīgi strādāju kultūras namā par mākslinieku. Tur uzņāca liela finanšu revīzija no Rīgas. Tai nepatika, ka strādāju uz līguma pamata. Man vajadzēja tāt maksājeri. Izpildkomitejas priekšsēdētājs Edvīns Lanckenbergs piedāvāja

veidot mākslas skolu. Ģimenē apspriedāmies. Nospriedām tā: Mākslas akadēmijā esmu ieguvis mākslinieka pedagoga izglītību, tāpat esmu bez darba – jāstrādā,” stāsta V.Līcītis.

LĒRUMS DARBU

„Sākumā bija saimnieciskie darbi. Pats biju gandrīz uzbūvējis māju, celtniecība pazīstama – metos iekšā. Mākslas akadēmijā devu ziņu, ka kāds pēc izlaiduma var nākt strādāt. Anna Mētra ar Pēteri Sidaru bija nācēji, un viņiem iedeava norīkojumu. No vietējiem paņēmām Intu Āboliņu. Audzēkņus meklējām ar laikraksta palīdzību.

Es iepazīnu lērumu darbu: malkas sagādi, tehniskā fonda izveidi. Braucu uz Kultūras ministriju, jo bijām tās pakļautībā. Tās bāze apgādāja māksliniekus un izglītības iestādes. Pats arī pasniedzu gleznošanu. Man pašam bija ļoti laba skola – pasniedzēji nopietni, daudzi vēl no pirmskara laikiem,” teic mākslinieks.

STARP LIEKULĪBU UN IEKŠĒJO BRĪVĪBU

Pēc desmit gadiem izveidota Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību skola, ko V.Līcītis vadījis līdz 1990. gadam. „Tad nolēmu nodoties glezniecībai un aizgāju. Juris Andersons gribēja pamēģināt manā vietā. Ienāca skolotāji no vispārīgajām skolām. Viņiem tomēr bija savs zīmogs, bet mākslas skolā bijām absolūti brīvdomātāji. Komunisti teiku, ka tur bija midzenis. Tautas ienaidnieki!

Brīvdomības gars bija jūtams gan ballītēs, gan mākslas skolu semināros, gan pieaugušo sarunās. Mums nebija jābaidās – speciāli nēko pretvalstisku nedarījām, ne par ko neaģitējām. Vienkārsi bijām brīvi, un tā atmosfēra pievilka. Ārpus skolas valdīja nežēlīgs, liekulīgs laiks. Mums bija jāpilda visādas oficiālas prasības. Reiz atbrauca inspektore – tikko augstskolu beiguši, bet jau ar varas apziņu. Bet šeit viņa atmaiga un izbaudīja brīvību. Pēc gadiem satiku Olinē, viņa mani pazina, ļoti nopriecējās un par to laiku atvainojās: „Kāda es biju muļķe!” Viņa bija normāls cilvēks, tikai stulbā amatā.”

ATCERAS PIRMOS

V.Līcītis audzēkņus labi atminas, īpaši slavē pirmo kursu. „Nesen cemos bija Pēteris Tuls – izstudējis par interjeristu. Bieži satiekamies, viņš vienmēr atceras to brīnišķīgo laiku. Saka: „Mēs no parastajām skolām atnācām kā tādi mežoņi, bet te bija pilnīgi cita gaisotne.” Visi strādāja ar milzu entuziasmu. Man bija viegli, jo skolēni nolasīja visu, ko mācījām, perfekti apguva mākslas pamatus. Brīnišķīgs audzēknis bija Nauris Vēvers, kurš tagad vada kokapstrādes uzņēmumu Vēvers. Viņa darbi bija ļoti nostrādāti. Ļoti laba bija Jolanta Sokolovska (Mediņa). Dabas bērns – temperamentīga, strādāja no sevis, precīza krāsās. Visi priecājāmies par viņas darbiem. Tagad strādā muzejā.”

Mākslinieks apmierināts, ka audzēkņiem varējis dot vispārēju kultūralu izglītību. Pats aizrāvis ar klasisko un džeza mūziku, un nodarbības tā bieži skanējusi fonā.

Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskola atrodas divās ēkās: Pētera ielā 5 un 10. Padomju laikos tā saucās Dzerzinska iela.

Ēka Pētera ielā 5

- Vācu vecāku biedrība nolēmusi celt jaunu ģimnāzijas ēku. 1929. gada rudenī šīs biedrības ģimnāzija sāka darbu jaunajā namā Pētera ielā 5. Skolēnu skaits – ap 60.
- Pēc arhitekta Moideļa plāna ēka celta arhitekta Boksofa vadībā. No kopējām izmaksām (70 826 llatiem) 17 300 latus maksāja valsts, daļu aizdeva banka, pārējā summa saziēdota. Ierīkots augļu un košuma dārzs, vingrošanas laukums.
- Darbība pārtraukta 1939. gada 1. novembrī, jo sākās vācu repatriācija. Pēc Otrā pasaules kara tur atradās Kuldīgas 1. pamatskola. Katrā stāvā bijušas trīs klases, telpās krāsns apkure, tualete laukā. Malku nesuši skolēni. Ēdināšanas nebija. Solu nav bijis, tikai lieli galdi.
- No 1967. līdz 1978. gadam tur atradās pionieru nams. No 1951. gada 3. stāvā – Kuldīgas bērnu bibliotēka. Atmodas gados tā pārceļta citur.
- No 1978. gada 28. marta ēkas 1. un 2. stāvā atradās Kuldīgas bērnu mākslas skola. Tagad – 3. un 4. stāvā.
- 1989. gadā mākslas skola apvienota ar jaundibināto Kuldīgas eksperimentālo mākslas un humanitāro zinību skolu.
- 1990. gadā, kad skolu vadīja arhitekts Juris Andersons, uzbūvēts 4. stāvs. Tajā atrodas zāle, ko izmanto gan mākslas skola, gan vidusskola.

Kuldīgas bērnu mākslas skolas pirmais direktors Valdis Līcītis.

Skolas mērķis: sagatavot mācībām vidējā līmeņa mākslas izglītības iestādēs, saglabājot audzēkņu individualitāti.

ATCERAS ABSOLVENTI

Bagātīnāja skatījumu

KASPARS RASA, beidzis 1983. gadā, Kuldīgas attīstības aģentūras vadītājs:

– Esmu no mākslas skolas pirmā kursa. Tā bija pāreja no bērnišā uz agrīno jaunību – patīkams laiks. Skolotāji bija Valdis Līcītis, Pēteris Sidars, Anna Mētra mācīja veidošanu, bet tā man īsti nepadevās. Mācījos arī klavieres spēlēt pie Jāņa Zariņa. Jebkura izglītība personību pilnveido, bagātina skatījumu. Bet gadiem neesmu neko ne zīmējis, ne gleznojis. Mans tētis (mākslinieks Vilnis Rasa – aut.) teica: ja nepraktizē, zīmēšanas iemaņas iziet no rokas.

Viss bija pa istam

MADARA MELBERGA, beidzusi 1995. gadā, kinoproducente: – Humanitārā un mākslas skola manā uztverē nebija dalāmā. Tur pavadītais laiks ir viens no skaistākajiem. Varējām dzīvot, šiverēt – tās bija otrās mājas. Skolā apgūtās visu laiku noder. Nevis praktiski, bet kā domāšanas veids. Tas ir tāpat, kā brukt ar riteni: vienreiz iemācies, un tas paliek uz mūžu. Esmu novērojuši, ka visi, kas ieguvuši mākslas skolu pieredzi, kaut kā ir vienoti. Mākslas skolu nekad neuztvēru kā bērnu skolu – viss bija diezgan nopietni, pa istam. Sagatavošana *lietīšķajiem*. Ne velti ar pirmo rāvienu iestājos dekoratoros, kur bija vislielākais konkurss. Kārtīgi pamati ielikti. Man patika visi skolotāji, bet vislabāk atmiņā palicis zīmēšanas skolotājs Egils Ozoliņš.

Tā bija sevis laušana

ELVISS STRAZDIŅŠ, beidzis 2003. gadā, starptautiskā uzņēmuma *Ubiquiti Networks* programmatūras inženieris, *SIA Bool Games* izveidotājs, datospēļu izstrādātājs: – Man tā bija sevis laušana, jo smadzenes bija tendētas uz programmēšanu un rēķināšanu. Mākslas skola iemācīja darīt to, kas man neatbilst, tomēr zināšanas tagad ļoti noder. Varu ne tikai programmēt, bet arī kontrolēt, ko dara mākslinieki, kā viņi manis izstrādāto noformē, lai citiem ir patīkami lietot. No skolotājiem visspilgtāk atmiņā palikusi Amanda – stingra, bet visvairāk arī iemācīja. Man mācīja kompozīciju un zīmēšanu. Ja skolēni darīja, viņa slikti neizturējās. Turklāt mācēja panākt, ka es tiešām darīju.

Ļāva izpausties

GRĒTA GIRVAITE, beigusi 2015. gadā, Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolas 3. kursā apgūst metālapstrādes dizainu: – Jau pirms mākslas skolas zināju, ka iešu šo ceļu. Bija diezgan jautri. Zīmēšanā un gleznošanā ielika kārtīgas pamatus, bet arī ļāva radīt pašiem. Kuldīgā par metālu neinteresējos un nobeiguma darbu taisīju animācijā, bet Liepājā gribēju izmēģināt ko jaunu. No skolotājiem visi palikuši atmiņā kā ļoti cilvēki. Īpaši jauka bija Danute Sīle – ļāva izpausties.

Skolas 40 gadu svinības – 19. oktobrī:

16.00 izstādes *Pa_zīmēties* atklāšana Mākslas nama 3. stāvā; **18.00** sarunas neformālā gaisotnē Pētera ielā 10 (jaunajā ēkā).

Līdz 15. oktobrim visi, kuri skolā mācījušies, aicināti iesniegt savus darbus izstādei. Tālr. **27020568** (Ina Ozola).

2015. gada 1. septembris. Iveta Goldberga, Ruta Lapsa, Danute Sīle, Ina Ozola, Lauma Astra Grīnvalde, Inga Pūce, Iveta Brence un Egils Ozoliņš.

Abas Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas ēkas ir mākslas piesātinātas. Vecās ēkas 1. stāvā apskatāmi 5. kursa audzēkņu vides dizaina darbi un šī pavasara absolventu gleznas.

„Skaitļi spēlējas”

Tā par ātro skrējieni, kādā aizsteigušies darba gadi, smejas skolas direktore **Ina Ozola** un skolotāja **Lauma Astra Grīnvalde**.

L.A.Grīnvalde tikai nesen apjautusi, ka viņai šis ir 20. gads. „Laiks tiešām traucas aulekšiem – nodarbības, konkursi, izstādes skolā un Mākslas namā.” Tas neļauj iegrīmt apcerē.

GRIB ĀTRĀK REZULTĀTU

Kā mainās audzēkņi? L.A.Grīnvalde: „Tehnoloģijas attīstās – tā ir cita kvalitāte. Par bērniem šķiet, ka kādreiz atbildība bija lielāka. Bet ir izņēmumi.” I.Ozola papildina: „Mākslas skolas mērķis ir ielikt pamatus, neatmetot radošumu.” Skolotājas domā, ka par to liecina absolventi, kuru vārds mākslas pasaulē izskan diezgan skaļi. „Bet ikdienā, šķiet, visi grib ātrāku rezultātu. Bet tā nav, ka kāds ko nespētu vai mēs iedotu mazāk,” pārliecināta L.A.Grīnvalde. I.Ozola piecējas: skaistajā svētku brīdī, kad tiek aizstāvēti noslēguma darbi, redzams, cik katrs spēj izdomāt: „Kādreiz tos sauca par diplomdarbiem, tagad – par radošajiem noslēguma darbiem. Audzēkņi izpaužas radoši, liekot lietā akadēmiskās zināšanas. Dažs tieši beigu darbā izmēģina tādu tehniku, kādā nav strādājis.”

AUDZĒKŅI MEKLĒ

I.Ozola uzskaita, ka bez klasiskajām nodarbībām – gleznošanas, zīmēšanas,

keramikas – var apgūt tekstila, rotu un vides dizainu, grāmatu iesiešanu, grafiku, datorgrafiku, animāciju. Precīzu audzēkņu skaitu viņa vairās nosaukt: „Arī šis skaits mainās. Bērni meklē dažādas iespējas: sportu, mūziku, dejas. Viņi arī aiziet un pēc gadiņa atnāk atpakaļ. Kāda meitene pabeidza mūzikas skolu, bet 9. klasē atgriezās pabeigt arī mākslas skolu. Septembrī no 1. līdz 7. kursam bija 160, vēl jāpieskaita četrgadnieki. Parasti kursā ir divas grupas: vienā humanitārās skolas bērni, otrā – no citām skolām. Šogad dažosursos nācies veidot pat trīs grupas, jo telpā tik daudziem uzreiz nav vietas. 2017. gadā bija 15 beidzēju, šogad – 19.”

JŪTAS BAGĀTI

I.Ozola te sākusi strādāt 1990. gadā, bet mākslas skolu vada kopš 1999. gada. „Pēc Liepājas Dizaina mākslas vidusskolas atnācu šurp, vienlaikus Mākslas akadēmijā neklātienē pabeidzu pedagogijas nodaļu. Kādā mirklī šķiet: „Vai tiešām tā ir īstā nodarbe, kam dzīvi veltīt?” Esmu sapratusi, ka jā. Liels prieks, ka varu cilvēkos ielikt pamatus un pēc tam viņi ir laimīgi. Skatoties absolventu sarakstos, sapratu, ka skola ir ļoti bagāta. Mūsējie nodarbojas ar mākslu un ne tikai. Šeit bērni pavada laiku, sadraudzējas. Visiem nav milzīgs talants vai gribēšana, tomēr gribasspēku ieaudzinām. Beidzēji iegūst diplomu par profesionālās ievirzes izglītību.”

Inguna Spuleniece

Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas arhīva, Lailas Liepiņas un Lāsma Reimanes foto

Kuldīgas mākslas skolas pirmais gads. Direktors – Valdis Līcītis, pedagogi – mākslinieki Pēteris Sidars un Anna Mētra.

Skolotājas 1995. gadā. Inese Slūka, Marita Boikova, Inta Āboliņa, priekšplānā – Linda Hofmane, Amanda Berga.

Plenērā Aizputē. 1996. gads.

No fotoobjektīva ne vairās

„Fotografēt karavīrus sākām tāpēc, ka mums nepatika, kā medijos tiek attēlota armijas ikdiena. Sākumā pret objektīvu vairāk bija pavērstas muguras, bet tagad mums pat piedāvājas nopozēt uz tanka vai manevrēt kuģi tā, lai iznāk laba fotogrāfija,” izstādes *Armija. Mākslas foto* atklāšanā Kuldīgas novada muzejā teica viens no fotogrāfiju autoriem, virsseržants Gatis Indrēvics.

Gatis Indrēvics. Nacionālo bruņoto spēku (NBS) karavīrs mācībās *Saber Strike* Kādagā, 2015. g.

BEZ ARMIJAS NEBŪTU NEATKARĪBAS

Izstāde tapusi, Kuldīgas novada muzejam sadarbojoties ar Aizsardzības ministriju. Tās kuratore, muzeja krājuma un pētniecības nodaļas vadītāja Inna Rozentāle uzsver: „Man visi jautā, kā radās ideja par izstādi. Ja cilvēks paskatās fotogrāfijas, viņš jau redz, ka tās runā pašas par sevi. Man jau sen bija vēlme tās parādīt plašākai sabiedrībai. Kāpēc tagad? Tāpēc, ka ir Latvijas simtgades laiks. Iedomājāties, ka bez Latvijas armijas nebūtu arī mūsu neatkarīgās valsts. Izstāde ir vienlaikus vērtējums Latvijai un pateicība karavīriem, kas izcīnīja neatkarību pirms 99 gadiem un turpina cīnīties par tās saglabāšanu mūsdienās.”

„TĀDUS MĒS VIŅUS REDZAM”

Tā par fotogrāfijās attēlotajiem cīņubiedriem saka G.Indrēvics un Ē.Kukutis. Viņi piebilst, ka pārsvarā viss objektīvā ķertais ir mirklis no mācībām un misijām, reti kura fotogrāfija ir pozēta.

„Droši vien daudzi brīnās, kā tas iespējams, – regulārās armijas karavīri un fotogrāfi. 2014. gadā man radās ideja trakam eksperimentam – piedāvāt, lai karavīri paši fotografē un filmē Latvijas armiju. Nākamajā gadā kopā ar kolēģi Ēriku sākām strādāt Aizsardzības ministrijā. Daudzi neticēja, ka karavīri bez nopietnas foto un video izglītības kaut ko tādu spēs. Jā, esam mācījušies pašmācības ceļā, ar laiku audzējam pieredzi,

fototarhīvu, cerot, ka rezultāts būs izstāde. Pateicoties Kuldīgas muzejam, tā arī ir noticis,” atzina G.Indrēvics. Viņš kā karavīrs bijis Irākā un divas reizes Afganistānā. Izstādē redzama arī fotogrāfija, kurā karavīri atpūšas pēc kaujas: „Tas bija Afganistānā, nezinājām, ka naktī būs vēl viena kauja. Vienkārši nofotografēju cīņubiedrus. Šī fotogrāfija man ir tuva tieši karavīru acu skatienu dēļ, kā viņi uz mani paskatījās. Cienot savus kolēģus un to, ka no šīm kaujām visi atgriezāties dzīvi, iekļāvu to izstādē.”

KADRS NOĶERTS – DIENA IZDĒVUSIES

Ē.Kukutis priecājas, ka savas fotogrāfijas beidzot var skatīt ne

Izstāde *Armija. Mākslas foto* Kuldīgas novada muzejā skatāma līdz 2. decembrim.

Tajā ir Aizsardzības ministrijas fotogrāfu – virsseržanta **Gata Indrēvica** un seržanta **Ērika Kukuša** – darbi, kas tapuši no 2010. gada Latvijā, Lielbritānijā, ASV, Afganistānā, Irākā un citās pasaules valstīs.

- G.Indrēvics fotografēt mācījies pie vecmeistara Māra Kundziņa un kursos ASV. 2013. gadā ieguvis 1. vietu Eiropas Militārās preses asociācijas fotokonkursā, savukārt 2016. gadā Latvijas Fotogrāfijas muzejā bija apskatāma viņa lielākā personālizstāde *Misija*.
- Arī Ē.Kukuša darbi eksponēti vairākās personālizstādēs.

Ēriks Kukutis. Mācības *Saber Strike* Skrundā, 2018. g.

Gatis Indrēvics. Pēc kaujas... Afganistāna, 2010. g.

tikai datora ekrānā, bet arī kvalitatīvi izprintētas: „Fotogrāfiet tas ir ļoti svarīgi.” Kad Gatis viņu aicinājis pievienoties projektā, uzreiz tam piekritis. „Kopš tā laika, kad abi kopā strādājam, esmu ieguvis sev labu kolēģi un draugu. Laikam jau fotogrāfam jābūt nedaudz dullam un fanātiskam. Dodieties mācībās vai braucot misijā, vismazāk domājam par sevi. Vai esam slapji, vai sadauzījušies,

svarīgākais ir skriet līdzī vai pa priekšu pārējiem, lai noķertu kadru. Kad tas noķerts, diena ir izdevusies.” Fotogrāfs atzīst, ka galvenais mērķis ir reprezentēt Latvijas un sabiedroto spēku karavīrus, parādot armijas ikdianu visā pasaulē: „Kad fotogrāfijam, pirmkārt, to darām tam cilvēkam, kurš stāv objektīva priekšā – karavīram.”

Ēriks Kukutis. Sauszemes spēku mehanizētās kājnieku brigādes kaujas izlūkošanas kāpurķēžu bruņumašīna CVR(7). Apvienoto reaģēšanas spēku mācības Lielbritānijā, 2018. g.

Gatis Indrēvics. NBS militārās policijas specializētās rotas karavīri Rīgā, 2016. g.

Gatis Indrēvics. Štāba un apgādes kuģis A-53 *Virsaitis* mācībās *Baltic Fortress*, 2016. g.

Inguna Spuleniece
Gata Indrēvica, Ērika Kukuša arhīva un Lāsma Reimanes foto

DIZAINA VĀRDNĪCA

Ieva Rupenheite, dzejniece, īpaši Kurzemniekam

Viss (bet, kas zina, vai tas ir viss) sākās Kurzemes mākslas un dzejas dienās Kuldīgā, kur Ieva Vītola-Lindkvista un Ole Lindkvists 14. un 15. septembrī Kurzemes mākslas ļaudis Mārti Klušu, Katrīnu Vīnerti, Kristīni Niedrāju, Gunu Millersoni, Dagni Ventīņu, Andri Biezbārdi, Ingemāru Treiju, Lauri Mīlbretu, Juri Andersonu un arī šo rindu autori laipni aicināja Mākslas un radošuma telpā M22, lai kopā veidotu smilšu zīmējumu,

Rudens prieks

kas tehniskā procesa ziņā atgādināja mandalas* tapšanu budismā.

Aptuveni 4 m² zīmējums tapa bez iepriekš veidotas kompozīcijas, arī tehniskās iemaņas zīmētājiem bija līdzvērtīgas, t.i., nekādas. No pamatkrāsu un baltās krāsas pigmenta un divu smilšu veidiem – rupjākas (tumsās) un smalkākas (gaišās) –, jaucot toņus ar smiltīm un balto krāsu, tapa tonālajā ziņā bagātīgs un kompozicionāli harmonisks sazin kas.

Katrs, kurš tapšanas laikā ieradās M22, nekavējoties nama saimniekiem pajautāja, kā šis zīmējums tiks saglabāts. Un daži bija bezgala vīlušies, saņemot atbildi: „Nekā.” Arī es neatpaliku no tradicionālā taujātāju pulka. Bet atbilde sagādāja atvieglotumam prieku. Vai, cik labi, ka šim veidojumam būs tikai (!) laika vērtība. To nemēģinās smidzināt ar līmi, nostiprināt rāmjos, izvietot galerijās vai augstskolu kāpņu laukumos. Tas saglabāsies vienā dimensijā. Kopā darbošanās, kurā maz pazīstami ļaudis respektē otra iesākto, nepūlas to sagraut, bet pacietīgi un ar cieņu turpina, – tā bija ļoti priecīga un, neraugoties uz pieklājību, tai piemita arī kaut kas grūti definējams. Iespējams – mākslas mirklis. Kurš teicis, ka mākslai

jābūt satricinošai, nervus plosošai? Kāpēc tā nevar būt priecīga un viegla?

Turpinājums rudenīgā prieka meklējumiem iestājās Annas Vidulejas filmas *Homo Novus* izrādē. Lai arī beigu kadru frāze „Ars longa, vita brevis est”** it kā pieprasa rūpīgu latviešu mākslas vēstures sijāšanu – kurš tad no visu filmas tēlu prototipiem ir nokļuvis mūžīgo vērtību sadaļā, manuprāt, ir gluži pretēji. Jo *Homo Novus* noskaņa ir dzīvespriecīga, mākslas mūžības smagnējību tajā apšaubā vai katra filmas galvenā virzītājspēka, mākslas zinātnieka Kurcuma frāze.

Varbūt arī 13. Saeimas vēlēšanu rezultātus nevajadzētu vērtēt ar mūžības smago olekti? Ja politiķi spētu valsti uzlūkot kā kopā un saudzīgi veidojamu mākslas darbu, kur tieši viņu darbošanās prasmei un satiksmei ir jēga, tad – kas zina: varbūt pat septiņas partijas var smiltīs darināt vienu zīmējumu.

* Mandala – hinduismā un budismā garīgs, rituāls simbols, reizēm mākslas darbs, kas apzīmē Visumu. Mandala ir sanskrita termins, kas nozīmē – aplis. Tibetiešiem tās ir svētas un ar lielu simbolisko nozīmi. Savukārt izmantošana mākslas terapijā apliecina, ka to krāsošana rada mierīgu vidi, palielina spēju koncentrēties, palīdz sevi izziņāt un nomierina.

** „Māksla ir mūžīga, dzīve – īsa”

Ak, šī dažādība!

Katriona Luīze Rožlapa, mākslas zinātniece

LAIKMETĪGĀS MĀKSLAS CENTRS KIM?

Centrs izvērsis 13. Baltijas triennāli ar projektu *Atrīvoties no rēģiem*, kas secīgi notika visās trijās galvaspilsētās un runā par piederību un cilvēka identitāti. Rīgas epizode iepazīstama līdz 18. novembrim. Centra *Kim?* telpas ir mākslas pārņemtas, veidojot piesātinātu un neviendabīgu izstādi. Vienā telpā skatītāju vilina video, uz grīdas izvietoti dažādi objekti un apkārtējās skaņas rada specifisku sajūtu, savukārt pārējā vide apdzīvota ar dažādiem graustiņiem, pamestām mantām un savdabīgiem, grūti uzminamas izcelsmes darbiem. Kopējā instalācija skatītājus ieintrigē. Tomēr izejot piezogas mazuma piegarša, jo Baltijas triennāles pieteikums bija radījis augstas gaidas.

MĀKSLAS MUZEJS RĪGAS BIRŽA

Piedāvājums itin pa prātam būs kaut kā klasiskāka mīļotājiem. Tur patlaban trīs izstādes (visas līdz novembra nogalei).

Lielajā zālē – *Baltijas ozoli*. Tā ir muzeja kolekcijas 16.–17. gadsimta holandiešu un flāmu gleznu izstāde. Saistošākais ir tas, ka visi darbi gleznoti uz ozolkoka paneļiem, kas tolaik vesti no Baltijas. Tā velīta mūsu spēcīgajiem ozoliem, kuru kvalitāte Eiropā bija tik iecienīta, ka virkne mākslinieku izvēlējās šo materiālu, uz kura klāt savu meistarstīki. Mazā Boses zālē, gluži kā turpinot iepriekšminēto izstādi, rāda *Oforta zelta laikus* – izcilu 17. gadsimta holandiešu autoru grafikas. Tur skatāmi gan Rembrandta van Reina, Paulusa Potera, Adriāna fan Ostades, gan citu, iespējams, retāk dzirdētu, bet tamdēļ ne mazāk interesantu mākslinieku veikums. Trešā ir nēierasta formāta izstāde – Latvijas Laikmetīgās mākslas centra organizētā *Kopīgā vēsture*, kas darbu atklāšanas nolūkā liek skatītājam iziet cauri pastāvīgajai ekspozīcijai. Šis projekts pievērsies Latvijas Nacionālā mākslas muzeja kolekciju vēsturei, kolekcionāriem un starptautiskajām programmām, atklājot mākslas likteņstāstus. Kopējais raksturs ir interaktīvs, izstādē ļauts ielūkoties mazās kastītēs, kurās ieslēpti attēli, liekot meklēt kopsakarības un dodot iespēju arī pasmīnēt par mākslinieku asprātību.

RĪGAS STARPTAUTISKĀ LAIKMETĪGĀS MĀKSLAS BIENNĀLE JEB RIBOCA

Tā jāmin kā pēdējais pieturas punkts saistībā ar lielajiem notikumiem. Tā sevi spilgti pieteikusi ar ievēribas cienīgu izstāžu un citu notikumu programmu, kuru var apmeklēt vēl līdz 28. oktobrim. Nu jau septiņas biennāles vietas (bijuši Bioloģijas fakultāte, mākslas centrs *Zuzeum*, Andrejsala, kvartāls *Sporta 2*, Kristapa Morberga rezidence, Kaņepes kultūras centrs un bijuši tekstilrūpnīca *Boļševička*) piedāvā katra savu tematiku un visdažādākās izteiksmes formas, kuru plašo spektru sekmējis lielais pašmāju un it īpaši ārzemju mākslinieku pulks. Projekts pievērsis Rīgai arī citvalstu uzmanību, tādēļ, šķiet, būtu grēks neaplūkot kaut vienu pamesto, bet nu mākslas apdzīvoto telpu. Jābūt taču lietas kursā par iespējīgākajiem pasākumiem, kas piestrāvo mūsu provinciālo nostūrīti!

MANS KULTŪRAS NOTIKUMS

Grāmatas, kas aizskar sirdi

Daina Girvaite, Kuldīgas galvenās bibliotēkas vadītājas vietniece darbā ar pagastu bibliotēkām

Geilas Hanimenas *Eleanorai Olifantai viss kārtībā*, Džesijas Bērtones *Miniatūriste* un Janas Egles *Gaismā* ir pēdējā laikā lasītās grāmatas, kas rada ļoti spēcīgu pēcgaršu, kas liek par tām domāt vēl un vēl.

Tās man patīk, jo liek domāt, kāpēc tās galvenais varonis tā jūtas un kāpēc tā rīkojas. Šīs grāmatas nerada prieku un laimi, bet gan pārdomas, kas stiprina empātiju. Nesen iznākusī *Eleanorai Olifantai viss kārtībā* ir stāsts par interesantu sievieti, kura pēc smagas bērnības traumas dzīvo dzīvi, kurā viss atkārtojas un nekad nemainās. Zinu, ka daudzi cilvēki pēc lieliem pārdzīvojumiem meklē mierinājumu rutīnā. Bet šī sieviete satiek cilvēkus, kuri viņas attieksmi un dzīvi maina. Pēc grāmatas izlasīšanas gribas arī dzīvē paskatīties uz cilvēkiem citādāk.

Tikpat interesanti man bija lasīt grāmatu *Miniatūriste*. Tā arī ir par cilvēku ar ļoti atšķirīgu uztveri nekā mana. Notikumi risinās 17. gs. Holandē, kad pieaugušo izklaidei bija iekārtotas leļļu mājas. Galvenajai varonei vīrs kāzu dāvanā uzdāvina viņu māju miniatūrā. Sieviete pasūta meistaram dažādus priekšmetus. Kad tos saņem, tad parādās noslēpumi, kas viens pēc otra atšķetinās grāmatas lappusēs. Ir mistika, draudīgums un noslēpumainība, kas vilina grāmatu lasīt līdz vēlai naktij. Bet līdz galam noslēpumi netiek atklāti, un tas rada gan vilšanās, gan arī interesi par lasīto domāt. Savukārt latviešu rakstniece J.Egles grāmata *Gaismā*, kurā ir astoņi stāsti, ir kā belziens pa pakrūti. Nevar teikt, ka grāmata patika, jo aprakstītais ir briesmīgs. Man nepatīk lasīt negatīvu informāciju, bet šajā grāmatā meistarīgi uzrakstītie stāsti aizskar sirdi. Vēl jo vairāk, ja zināms, ka tie ir notikumi, kas notiek mums apkārt, nevis ir izdomāti.

„Grāmatas, kas ievēl un nelaiž valā, kas liek vēl ilgi pēc izlasīšanas domāt par tur aprakstīto, ir kultūras notikums,” uzskata Daina Girvaite.

GRĀMATA

Līcīša rokraksts nav sajaucams

Draugu, radu, skolēnu un citu mākslas cienītāju lokā atvērts gleznotāja Valda Līcīša darbu albums *Kuldīga. Kurzeme*. Ar to šoruden tika atklātas Kurzemes dzejas un mākslas dienas.

Grāmatā apkopoti 113 V.Līcīša darbi, kas Kuldīgā tapuši vairāk nekā 40 gados. Brīdis bija savīļņojošs, īpaši tad, kad dziesmas tēvam veltīja komponiste, dziedātāja Maija Līcīte.

„AR SAVU DOMU UN ZINĀŠANU”

Pašvaldības kultūras nodaļas vadītāja Dace Reinkopa sacīja: „Mākslas zinātniece Ingrida Burāne vienmēr teikusi, ka Valda Līcīša vārds ar Kuldīgu saaudzis tik cieši, ka pēdējais laiks to iemūžināt. Mākslinieks māc izpaust mūsu kopīgo mīlestību pret Latvijas skaistāko pilsētu. Viņa rokraksts nav sajaucams un atkarojams. Valdīm vienmēr bijusi sava doma un zināšana.”

Pats mākslinieks, ticis pie vārda, atzina, ka jūtas ļoti savīļņots – trūkstot pat vārdu: „Grāmatai gatavojos ilgi. Kad klausījos citu runas, šķita, ka man ir, ko teikt, ka ir daudz atmiņu, bet šobrīd grūti runāt.”

PARĀDĪT DIEVA PASAULI

Arhitekts, gleznotājs un V.Līcīša draugs Juris Andersons atminējās: „Prātā nāk tālie 80., kad te ierados. Būdam inficējies ar mākslas bacili, ātri vien atradu tā brīža mākslas centru – mākslas skolu. Direktora krēslā sēdēja Valdis Līcītis. Viņš toreiz vēl smēķēja, daudz dzēra... stipru tēju un manā saprašanā līdzinājās krievu rakstniekam Ļevam Tolstojam fotogrāfijās. Lai gan Valdīm bija tikai 40, no viņa staroja neizprotams pamatīgums. Draugu kompānijā Valdi iesaucām par Līčpapu. Skolā sēdējām bieži – tas nozīmē, katru dienu. Nemainīgi priekšā bija kāda mākslas grāmata. Neizprotamā kārtā Valdis tolaik skolai bija izveidojis brīnišķīgu, rietumos izdotu mākslas grāmatu kolekciju. Domāju, ka tā bija viena no labākajām Latvijā. Vai toreiz varēju iedomāties, ka tām pievienosies grāmata par pašu Valdi un viņa mākslu? To varētu novēlēt katram mākslas

Valda Līcīša gleznu albums *Kuldīga. Kurzeme*

- Veidojusi māksliniece Katrīna Vasiļevska.
- Izdots SIA *Lapu dizains*.
- Ievadu rakstījusi mākslas zinātniece Ingrida Burāne.
- Fotogrāfs Mārtiņš Kleins.
- V.Līcīša portrets ir Modra Rubēna foto.
- Kuldīgas novada domes prezentācijas materiāls.
- Metiens – 500 eksemplāru.
- Grāmata nopērkama Jāņa Rozes grāmatnīcā.
- Vairākas tajā ievietotās gleznas atrodas privātās kolekcijās.

skolas direktoram. Tie, kuri grāmatu atvērs, redzēs, cik pastāvīgs savā mākslas ceļā ir Valdis. Labs mūsu draugs, mākslinieks Jāzeps Pīgoznis teicis: „Es jau arī redzu dzīves skarbo un netaisnīgo pusi, bet mākslā gribas ar skatītājiem runāt par brīnišķīgo, skaisto Dieva pasauli.” To pašu varu teikt par Valda mākslu. Laikā, kad pusmiljons tautiešu no Latvijas aizbraucis un simti tūkstošu dzīvo nabadzībā, šāda Dieva pasaules redzēšana iegūst citu jēgu.”

VISS MĪLESTĪBAS DĒĻ

Atmiņās par iepazīšanos ar mākslinieku dalījās arī sena Līcīšu ģimenes draudzene Velta Čebotarenoka, bijusī Augstākās Padomes deputāte, 4. maija deklarācijas kluba pārstāve: „Mīlestība nozīmē visu. Nebūtu Valdis iemīļējis savā sievā Margitā, kāda tur Kuldīga! Būtu gleznojis Jūrmalu. Iemīļējis, atbrauca un palika. Apkārtējie teica: „Ārprāts! Viņš dejo, dzied – viss iet pa gaisu!” Mūs ar šo burvīgo pāri iepazīstināja gleznotājs Miervaldis Polis. Mans vīrs Ivars teica: „Braucam uz Kuldīgu! Tev tas pāris patiks: ļoti skaista sieva un ļoti interesants vīrs.” Atbraucu, ieraudzīju, tā arī vasarās te paliku. Jūs esat patiesi, gudri, inteliģenti un īsti draugi. Paldies Kuldīgas inteliģencei, visiem, ar kuriem jau pirms 40 gadiem runājām, ka Latvijai vajadzīgi citi laiki. Neviens mūsu sarunas nenodeva. Ar to lepojot – jūs esat cilvēki, kuri nenodod.”

Inguna Spuleniece, Lāsma Reimanes foto

Festivāls: nemainīgas vērtības, jauns piedāvājums

20. un 21. oktobrī skatuves mākslas tradīciju trešo gadu turpina starptautiskais festivāls *Teātris ir visur Kuldīgā*, piedāvājot izglītojošu un aizraujošu programmu, ko bagātina pārstāvji no Spānijas, Ķīnas un Krievijas.

☞ Divu gadu sadarbība ar **Maskavas Mazās Bronnajas** teātri izvērtusies augstvērtīga. Šogad kultūras centrā (KC) būs izrāde *Viesnīcas „Šekspīrs” sapņi* pēc Viljama Šekspīra komēdijas *Sapnis vasaras naktī*. Tulkojums nav vajadzīgs, jo darbība ir bez vārdiem – ar žestiem, skatieniem, emocijām, deju.

☞ Pazīstamais spāņu flamenko, klasiskās dejas un teātra horeogrāfs **Andreu Karandells Gotčevskis** jauniešu mājā piedāvās apgūt flamenko dejas pamatus. Viņš uzsver, ka svarīgāka ir spēja paust emocijas, tikai pēc tam soli, ritms un mūzika, tāpēc deju varot apgūt ikviens. Meistarklases rezultāts būs redzams festivāla noslēgumā.

☞ Padures muižā aktrises **Karīnas Tatarinovas** un **Plenēra apvienības** koncertā *Mazas muzikālas pasakas* Pekinas arhitekta, māksliniece Mērija Zenka (Mary Zhang) radīs t.s. ātro gleznu, atklājot Ķīnas vizuālās mākslas radošumu.

☞ Mākslinieku rezidencē M.Čehova Rīgas Krievu teātra aktieris **Jakovs Rafalsons** atklās dažus noslēpumus par aktieriem un ļaus apgūt aktiermeistarības pamatus, kas dzīves

situācijās var noderēt ikvienam. Kultūras centrā būs Rīgas Krievu teātra izrāde **Graņonka**, kas skatītāju mīlestību nav zaudējusi kopš 2011. gada.

☞ Muzejā un kafejnīcā **Tilts** izrāde-darbnīca **Teātris ir visur** Reiņa Suhanova režijā domāta bērniem. Jauniešu mājā **Čertrūdes ielas teātra** izrāde *Taņas dzimšanas diena*, kas balstās īstu cilvēku atmiņās un pārdomās par Latviju 20. gadsimtā, ļaus iedziļināties sabiedrībai aktuālajā un tiešām apmeklēt dzimšanas dienu.

☞ Turpinās sadarbība ar Latvijas Kultūras akadēmijas (LKA) skatuves mākslas **festivālu Patriarha rudens**. Bērnu un jauniešu centrā būs laikmetīgās dejas izrādes, kas guvušas starptautisku atzinību: *Manu acu tulkojums* (grupas *Tautumeitas* muzikālais noformējums) un *Faux Pas (Piezīme nevieta)*. Bet kinozālē bērnu gaidīs leļļu un objektu izrāde *Mazā raganīša*, kas tapusi LKA sadarbībā ar Latvijas Leļļu teātri. **Īsfilmu skate** notiks kafejnīcā **Tilts**, bet **grupas Montana** koncerts – restorānā **Bangert's**. Festivālu *Teātris ir visur* organizē nodibinājums *Skatuves mākslas producentu fonds* un atbalsta pašvaldība.

Informācija: www.tivk.lv, www.facebook.com/teatrisirvisur.

Billetes: *Bilešu paradīzes* kasēs un mājaslapā, Kuldīgas kultūras centrā.

NOTIKUMU KALENDĀRS

(līdz nākamajam pielikumam)

KULDĪGĀ

Mākslas namā līdz 28.X Kurzemes dzejas un mākslas dienu izstāde. No 3.XI Kurzemes fotodienas izstādes.

Mākslinieku rezidences izstāžu zālē (Pils ielā 2) līdz 28.X izstāde *Kurzeme...* (Kurzemes mākslinieku darbi).

Vecajā rātsnamā līdz 3.XI porcelāna izstāde *Pilnmēness* – mākslinieču Elīnas Titānes un Sanitas Ābelītes darbi.

Muzejā 26.X 17.00 tikšanās ar rakstnieku Ēriku Hānbergu un viņa grāmatas *Aplaimojumi un apsmaidījumi* prezentācija. 9.XI 17.00 Latviešu Dziesmu un deju svētkiem veltītās izstādes *Vienoti dziesmā, dejā un sirdī* atklāšana. 18.XI 10.00–17.00 ekspresizstāde *Latviešu raksti* ekspozīcijā *Turīga kuldīdznieka dzīvoklis 20. gs. sākumā*. 23.XI 18.00 salonvakars ar dziesminieku Kārli Kazāku. 30.XI 17.00 sarunu pēcpusdienu *Kā tur īsti*

bija? par Zemessardzi Kuldīgā.

Radošās darbnīcas *Ģimeņu padarīšana*: 14.X 11.00–17.00 *Iepazīsti armiju!*; 20.X 10.00–12.00 *Teātris ir visur*; 11.XI 11.00–16.00 *Manai Latvijai – 100*; 9.XII 11.00–17.00 *Ziemassvētki*.

Kultūras centrā 14.X 17.00 apvienības *Uzlūdz kungu* koncerts *Dzimtai zemei* (Guntis Skrastiņš, Artis Robežnieks, Andris Skuja, Žoržs Siksnis, Dainis Porgants un saksofonists Raivo Stašans). 19.X 19.00 Valmieras teātra viesizrāde *Nepabeigtās kāzas* Vara Braslas iestudējumā. 26.X 19.00 trio *Balcardions* koncerts. Trīs akordeona virtuozu – Moriss Balaskā (Kanāda), Radovans Popovs (Serbija) un Evita Dūra-Andersone (Latvija). Programmā franču komponistu klasiskie skaņdarbi akordeonam, Balkānu tautu ritmi, mūsdienu populārās un rok-mūzikas skaņdarbi.

LIEPĀJĀ

Lielajā dzintarā: 27.X 18.00 koncertzāles 3. gadadienas koncerts. 30.X 19.00 pasaules mūziklu melodijas. 2.XI 19.00 *Zemgales gredzena* kinokonzerts *Vēstures palos*. 11.XI 15.00 dziedātāja Inese Galante. 21.XI 18.00 *Zelta griezumā* mākslā un mūzikā. 24.XI 18.00 saksofonu kvintets *Blindman* (Beļģija). 25.XI 18.00 *Menueta* 50. jubileja. 1.XII 18.00 *Ziemas dzezs* ar vokālo grupu *Framest*. 9.XII 16.00 franču klavesinists Žans Rondo. 15.XII 12.00 koncertuzvedums *Sniegavīrs un Riekstkodis*.

Latviešu biedrības namā: 19.X 20.00 *Lauku muzikantu* koncerts. 3.XI 19.00 kamerkora *Muklājs* mūzikls pēc rokoperas *Drakula*. *Svešās asinis* motīviem.

Olimpiskajā centrā: 21.X 15.00 Roberto Meloni koncerts. 27.X 19.00

Artūra Duboka koncerts *Tuvumā, tālumā*. 28.X 15.00 Alfreda Vintera dziesmas 30. gadu kabare stīlā. 3.XI 19.00 dziedātāja Elza Rozentāle. 11.XI 19.00 latviešu populārās mūzikas dižkoncerts. 17.XI 19.00 koncertstāsts *Pūt, vējiņi*. **Teātri** pirmizrādes: 10.XI 18.00 komēdija *Kleo-Kleo-Kleo-Patra*, 8.XII 18.00 drāma *Bernardas Albas nams*.

VENTSPILĪ

Jūras vērtos: 21.X 19.00 grupa *Musiqq*. 24.X 19.00 Jaunā Rīgas teātra izrāde *Pēdējā Ļeņina eglīte*. 23.XI 20.00 dziesminieks Sems Emidons un multimākslinieks Šazāds Izmalijs (ASV). 24.XI 19.00 perkusiju ansamblis *Sō Percussion* (ASV). 29.XI 19.00 Nacionālā teātra izrāde *Mežainis*. 9.XII 15.00 Guntara Rača un *Saldo seju* koncerts *Reiz Ziemassvētkos*.

TALSOS

Tautas namā: 25.X 19.00 Vestards Šimkus un Liepājas simfoniskais orķestris. 11.XI 15.00 Ievas Akurātes un Jura Kulakova jubileja *Gandrīz tautasdziesma*.

Muzejā 24.X 18.00 kursu un lībiešu tērpa komplektēšana, tautas tērpu skates dalībnieki Mārcis Stīlis un Linda Dreija.

SALDŪ

Mūzikas un mākslas skolā: 25.X 18.45 *Labākā vecpuišu ballīte* ar Ralfu Eilandu un Nauri Brikmani. 8.XI 18.00 horeogrāfes Kristīnes Brīniņas monoizrāde *I'm a Really Shy Person*. 1.XII 19.00 Vestards Šimkus un kinomūzika.

J.Rozentāla Saldus mākslas un vēstures muzejā 20.X 14.00 punktošanas meistarklase.

Pieņem izaicinājumus

„Nav vērts domāt par pagātņi, jo to nevar mainīt, nav vērts domāt par nākotni, jo mēs nezinām, ko tā nesīs,” tā par sevi un dzīvi saka bijusī snēpelniece, džeza mūziķe ANDA ZĀLĪTE, kura studējusi Nīderlandē un tagad vairāk nekā gadu Grieķijā dzīvo Krētas salā. Viņa stāsta par sevi un atbildīgajiem lēmumiem.

„DZIEDU, KOPŠ SEVI ATCEROS”

„Mana dzīve vienmēr bijusi saistīta ar mūziku, jo mamma Silva ir mūzikas skolotāja. Es dziedu, kopš sevi atceros. Mamma mani pirmo reizi aizsūtīja uz mazo dziedātāju konkursu *Cālis* 1995. gadā, bet 2007. gadā beidzu Kuldīgas mūzikas skolas vijoles klasi.” Pirmos divus gadus Anda mācījās Snēpeles pamatskolā, pēc tam Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolā.

„Pēdējos divos pamatskolas gados iepazinās ar džeza mūzikas žanru. Mūsdienā ritma mūzikas festivālā *Ventspils Groove* iepazinās ar Ingu Bērziņu, Jolantu Gulbi un citiem lieliskiem pasniedzējiem, kuri iedvesmoja sākt padziļināti apgūt dzezu. 2008. gada vasarā nolēmu stāties Rīgas Doma kora skolas džeza mūzikas nodaļā kā speciāliste džeza vokālā. Atceros kā šodien: mamma patiesībā negribēja, lai mācos mūzikas vidusskolā, jo mūziķa profesija nav no tām vienkāršākajām, lai nodrošinātu sev stabilu dzīvi. Bet neviens un nekas nespēja mani no iestāšanās atturēt.”

ATBILDĪGS SOLIS

Dzīve Rīgā bijusi piedzīvojumiem bagāta: „Jauni cilvēki, jauna dzīvesvieta. Mācības nebija vieglas, bet, piedaloties dažādos festivālos, kā Saulkrastu džeza festivālā, *Ventspils Groove*, iepazinu lieliskus džeza pasniedzējus no ārzemēm, un tas arvien vairāk lika domāt par studijām ārpus Latvijas. 2012. gadā Nīderlandē, Roterdamā, iestājos mākslu augstskolā *Codarts University for the Arts*. Vēl viens nopietns solis. Ārkārtīgi liels paldies mammai, ka viņa ļāva šādu izvēli izdarīt un manu lēmumu pieņēma – necentās atturēt no sapņu piepildīšanas.”

Roterdamā Anda ieguvusi līdz šim lielāko dzīves pieredzi. „Tā ir liela pilsēta, bet ne teritorijas ziņā, un dzīve tur nav salīdzināma ar dzīvi Rīgā. Roterdamā sastopami daudzu tautību cilvēki, arī studenti ir no visām pasaules malām. Dzīvojot tādos apstākļos, iemācāties pieņemt citus neatkarīgi no ādas krāsas, dzimtas valodas vai tautības, jo visus vieno kas lielāks, augstāks – mīlestība pret mūziku. Mūzika ir valoda, un, ja cilvēkiem ir šāds domāšanas veids, nekas cits nav svarīgs. Viegli, protams, neklājās. Biju viena pilnīgi svešā valstī. Mana angļu valoda nebija pietiekami laba. Bet atradu savu ceļu, iepazinās ar fantastiskiem cilvēkiem, ieguvu jaunas zināšanas.”

Bijusī snēpelniece, mūziķe Anda Zālīte pašlaik Grieķijā kūrortā Krētas salā strādā izklaides sfērā: „Nezinu, kur dzīves ceļi mani vedīs, bet zinu, ka turpināšu muzicēt.” Viesnīcā, kurā Anda strādā, viņa uzstājas džeza mūzikas vakaros.

Krētā Andu apciemojusi mamma Silva Zālīte.

APKOPĒJA UZ PUSSLODZI

„Roterdamā vissvarīgākā bija skola, ārpus tās – muzikālās aktivitātes jeb džema sesijas. Tajās var iepazīt ne tikai studentus, bet arī absolventus un mūziķus no citām pilsētām un valstīm.”

Studiju laikā Anda arī meklējusi darbu, kaut gan tas nav bijis viegli. „Daudzās darba vietās vajadzīga holandiešu valoda. Atradu pusslodzes apkopējas darbu lielā kompleksā. Nu, lūk, vēl viena liela dzīves mācība: ja gribi ko sasniegt, lielākoties būs jādara tas, ko negribi darīt. Bet liels prieks, ka bija jācinās – jāmeklē darbs un jāstrādā, jo tieši tad sāku novērtēt savu brīvo laiku un naudu. Piedzīvojumi bijuši dažādi, bet galvenais – iepazīnu pasaulslavenus džeza un populārās mūzikas pārstāvjus.”

ATBILDĪGA PAR LABĀM BRĪVDIENĀM

Mācības universitātē Anda nepabeidza,

jo atzīst: visa bijis par daudz, vajadzējis atpūsties. „Pagājušā gada maijā radās iespēja braukt uz Krētu Grieķijā un brīvdienu kūrortā strādāt izklaides komandā. Tas nozīmē, ka katru dienu ir programma ar sportu, vakaros notiek uzvedumi. Esam atbildīgi, lai viesiem ir labas brīvdienas. Protams, arī šeit izmantoju muzikālās zināšanas, piemēram, dziedu džeza mūzikas vakarā. Tā ir vēl viena lieliska pieredze. Darbs man iemācījis komunikāciju, manieres, disciplīnu. Lai cik arī grūti kādreiz būtu, nekad nepadoties. Darbā vienmēr jāsmaida, jābūt pieklājīgam, jāierodas laikā, un, lai kas arī notiktu personīgajā dzīvē, tas nedrīkst ietekmēt darbu. Šogad esmu izklaides komandas vadītāja. Darbs tāds pats, bet ar lielāku atbildību un uzdevumiem.”

„DZĪVE ŠEIT SKAISTA”

„Sezonā daudz brīva laika man nav, darbs arī ir ļoti nogurdinošs, jo visu dienu esmu saulē un temperatūra ir augsta. Katru nedēļu viesnīcā joprojām dziedu, un, kad ir laiks, dziedu mājās un spēļu klavieres. Patīk lasīt grāmatas. Esmu pabeļojusi pa Krētu, redzējusi dažādas pludmales, pilsētas un vēstures pieminekļus. Dzīve šeit skaista, cilvēki – laipni, silti, smaidoši. Viņiem svarīga ģimene, tās locekļi viens pie otra turas un veido kopīgus uzņēmumus. Turpretī Rietumeiropā un arī Latvijā cilvēki vairāk domā par savu karjeru.

Dzīvoju mazā ciematā Stavromeno. Vairāk pazīstama ir netālā pilsēta Retimno. Šeit ir pamatskola, vidusskola, bērnudārzs, pārtikas veikali, kafējnīcas, bāri. Viss šeit balstīts tūrisma. Grieķu tradicionālā uzskoda ir pīrāgi ar fetas sieru, malto gaļu, spinātiem un tam līdzīgi. Mans mīļākais ēdiens, pareizāk sakot, mērce, ir tsadziki – grieķu jogurts, rīvīti gurķi un ķiploki. Man garšo arī grieķu salāti.”

„Ja gribi ko sasniegt, būs jādara arī tas, ko negribi.”

„Es tiešām dienu no dienas baudu dzīvi, bet esmu iemācījusies izvirzīt konkrētus mērķus.”

Anda dzied jau kopš bērnības.

PIECUS MĒNEŠUS BEZ DARBA

Anda stāsta, ka mirklī, kad tūrisma sezona beidzas, darbinieki viesnīcās tiek atlaisti līdz nākamās sezonas sākumam. „Piecus mēnešus liela daļa ir bez darba. Daudzi olīvkoku plantācijās lasa olīvas. Tas ir smags darbs, bet ar labu atalgojumu. Pati to vēl neesmu darījusi. Ja piecus mēnešos cilvēkam nav iespējas strādāt, katru mēnesi var dabūt valsts pabalstu. Bet, ja prātīgi dzīvo ar naudu, kas nopelnīta vasarā, tad ziemā problēmu nav.”

MŪZIKA JOPROJĀM VILINA

„Es tiešām dienu no dienas baudu dzīvi, bet esmu iemācījusies izvirzīt konkrētus mērķus, ieskaitot finansiālo stāvokli. Vienmēr rīkojos prātīgi, jo notikt var jebkas. Par nākotni grūti runāt, jo pašlaik vēlos pabeigt kūrorta sezonu, kas ilgst līdz 1. novembrim. Pēc tam noteikti būs vajadzīgs atvaļinājums. Tad redzēšu, kur dzīves ceļi mani vedīs. Bet viena lieta gan zināma: atkal sāksu nopietni pievērsties mūzikai.

Es ikvienam novēlu būt drosmīgam, pieņemt izaicinājumus un, var teikt, pat neapdomīgus lēmumus, jo vienīgais veids, kā mācīties, ir no savām kļūdām – tā ir mana dzīves formula.” Tuvākajā laikā Anda Latvijā neatgriezīsies, jo vēl grib ceļot un uzkrāt lielāku pieredzi.

Lāsma Reimane
Andas Zālītes arhīva foto

SARUNA AR JUBILĀRI

Dzimusi zīmīgā datumā

„Gribu, lai nākamā desmitgade ir vēl labāka – tikai uz priekšu un augšu!” saka Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma pasniedzēja Elīna Gaile. Rīt viņai apritēs 30.

„Citi man teikuši: „Ārprāts! Tu esi dzimusi 13. datumā!” Es neesmu mānticīga, un, manuprāt, skaitlis ir ļoti veiksmīgs.”

PROFESIJA SIRDIJ TUVA

Četrus gadus Elīna tehnikumā strādā par SPA speciālisti, bet pašlaik ir bērna kopšanas atvaļinājumā. „Vienmēr esmu zinājusī, ka nākotni saistīšu ar skaistumkopšanu, un bija tāds darba piedāvājums. Masāža man tuva, un apstākļi tā sakrita. Sākumā biju nobijusies, bet ātri sapratu, ka man tas patīk. Man ir izglītība arī uzņēmējdarbībā, medicīnā un pedagogijā.”

Darbs ar cilvēkiem patīkot: „Man patīk nodot zināšanas, kuras pati esmu ieguvusi. Vēl esmu jauna un domāju, ka ar jauniešiem ļoti saprotos. Kā skolotāja vairāk gribētu no viņiem just atdevi. Ir grūti sastrādāties, ja audzēkņi tas īsti neinteresē. Profesija vairāk izplatīta meiteņu vidū, bet māsās arī zēni. Es pat teiktu, ka puišiem ir lielāks masiera talants. Viņi ir spēcīgāki un visu labāk izprot.”

E.Gaile priecājas, ka jāstrādā ar pieaugušiem cilvēkiem. „Skola

iesaistījies arī mūžizglītības programmā, kurā mācās vecāki cilvēki, un tas būs interesanti. Katra diena ir citādāka, un es nepārtraukti sevi pilnveidoju.”

Jauno speciālistu kļūstot aizvien vairāk. Prieks, ka absolventi atrod darbu un strādā arī ļoti labos SPA uzņēmumos Rīgā. Bet katrs par masieri nevarot kļūt: „Jābūt ļoti harmoniskam un pozitīvam cilvēkam, jo notiek enerģijas apmaiņa. Masējot visu pozitīvo atdodam otram, un gribas, lai viņš ir laimīgs un starojošs.”

PIEKU SAGĀDĀ MEITIŅA

Kopā ar vīru Artūru viņa audzina pusotru gadu veco meitiņu Viktoriju: „Pašlaik viss laiks paiet meitiņas audzināšanā, bet tūlīt jau došos atpakaļ darbā. Vaļaspriekiem laika neatliek, bet brīvdienās cenšamies doties kādā izbraukumā vai aiziet uz pasākumu. Kopā taisām vakariņas. Lielāko prieku pašlaik sagādā meitiņa – kopā ar viņu varu atcerēties arī savu bērnību.”

RUDENS CILVĒKS

Par sevi Elīna saka: „Esmu noslē-

pumaina, mērķtiecīga un vienmēr cenšos smaidīt. Ja ir slikti, tad zinu, ka drīz būs labi – noskaņoju sevi pozitīvi.

Esmu pilnīgs rudens cilvēks un to izbaudu. Dzimšanas dienu parasti svinu ar draugiem un ģimeni, un arī šis gads nebūs izņēmums. Negribu rīkot grandiozas svinības, bet būt kopā ar tuvākajiem. Katru gadu mani pārsteidz audzēkņi – paši zīmē apsveikumus, dāvina ziedus, un tas ir mīli. Šogad sev apsolīju, ka mājās neko netaisīšu un nepavadīšu laiku pie trauku kaudzes. Labāk ar vīru un meitu kaut kur aizbrauksim.”

VĒRTĪGAIS NAV SATAUSTĀMS

Elīna gribētu skaistumkopšanā apgūt ko jaunu un mācīt ne tikai SPA masāžu, bet arī kosmetoloģiju. „Vēl noteikti gribētu ceļot – nākamgad uz Grieķiju. Man mīlas zemes ir Šveice un Austrija. Ceļošana nomierina un garīgi atjauno – tās ir dzīves patiesās vērtības, kas nav sataustāmas. Ļoti patīk arī sports, jo tad varu izkustēties.”

13. oktobra jubilei, kuldīdzniecei Elīnai Gailei pašlaik lielāko prieku sagādā meitiņa Viktorija.

STĀRKA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 3. līdz 10. oktobrim piedzimušas trīs meitenītes un trīs puikas. Divām meitenēm vecāki vārdu vēl domā, pārējiem bērniem doti šādi: Ieva, Jānis, Elans, Edvards.

Četri dēli

Iveta un Aleksandrs Grigorjevi no Kuldīgas 10. oktobrī no rīta sagaidījuši dēliņu Edvardu. Iveta stāsta, ka, tiklīdz uzzinājusi par dēlu, uzreiz izvēlējusies šo vārdu. Mājās mazo gaida trīs brāļi: Markuss (3), Rihards (6), Kristers (11). Vecāki domā, ka paši ar visu tikšot galā. Puika piedzima 3730 g smags un 56 cm garš.

Lāsmas Reimanes teksts un foto

VIRTUVĒ

Katrīna Spuleniece-Aišpure, uztura speciāliste

Ķirbju sautējums ar turku zirņiem

Vajadzēs: 1 kg ķirbja, 2 sīpolus, 3 ēd.k. karija pastas, 1/2 tēj.k. kardamona, 3 tēj.k. sinepju sēklu, 250 ml dārzeņu buljona, 400 ml kokosriekstu piena, 400 g konservētu turku zirņu, divus laimus, sauju piparmētru.

Kā pagatavot: katlā uzkarsē eļļu, tajā ieber sakapātus sīpolus, pievienojot karija pastu, kardamonu un sinepju sēklas. Visu maisot, apcep 2–3 minūtes. Katlā pievieno kubiņos sagrieztus ķirbjus un apviļā karija pastā. Pārlej ar buljonu un kokosriekstu pienu. Ļauj šķīdumam sākt burbulot, pievieno turku zirņus un visu sutina minūtes desmit, līdz ķirbji mīksti. Gatavajā sautējumā iespiež vienu laima sulu, otru sagriež daiviņās. Pasniedz bļodiņās, virsū uzberot saplucinātas piparmētras vai citu garšaugu, klāt liekot arī laima daiviņu.

ATTIECĪBAS

Inga Zārde, psihiatre un psihoterapeite

Būtu jānogaida

Cik lielas ir tiesības kaut ko darīt šādā situācijā? Kolektīvā lielākā daļa nojauš vai pat zina, ka mūsu jaukās kolēģes draugs viņu krāpj. Vai darīt to viņai zināmu un kādā veidā (e-pastā, īsziņā, sarunā)? Vai gaidīt, līdz apjautīs, sapratīs pati?

Tas ir sarežģīts jautājums. Viss atkarīgs no tā, cik tuvas, atklātas un draudzīgas ir kolēģu attiecības. Nereti cilvēki savu privāto dzīvi vēlas sargāt un darbā to neapspriet. Manuprāt, ja kolēģe pati šo sarunu nesāk, būtu jānogaida. Romantiskas attiecības ir divu iesaistīto cilvēku lieta un atbildība. Mēs nekad līdz galam nezinām, kas pāra starpā

notiek *aiz aizvērtām durvīm*. Ja esat ar kolēģi tuvos draugos, tad gan, domāju, būtu vērts par savām bažām ar viņu aprunāties klātienē, mierīgā atmosfērā, ne garām skrienot starp darbiem. Saruna par attiecībām un neuzticību var uzjundīt virkni emociju, kuru izpaušmei darbs, iespējams, nav īstā vieta.

IESPĒJA

Pilnveido līderības prasmes!

Organizācija *Junior Achievement Latvia* aicina vidusskolēnus pieņemt līderu programmai. Gada laikā meistarklasēs varēs pilnveidot vadītāja prasmes, kā arī mācīties no mentoriem – sabiedrībā pazīstamiem cilvēkiem.

Starp viņiem ir tādas personības kā finanšu ministre Dana Reizniece-Ozola, *Lattelecom* valdes priekšsēdis Juris Gulbis un valdes locekle Kerli Gabriļoviča, ekonomists Ģirts Rungainis un citi.

Šogad līderu programmu absolvējuši 12 talantīgu jauniešu, bet četrus gadus – 50 jauno līderu. Programmas mērķis ir ne tikai veidot jaunu starptautiska

līmeņa vadītāju paaudzi, bet arī veidot līderības izpratni. Pagājušajā mācību gadā bija iespēja īstenot individuālus projektus un komandā realizēt sociālo projektu. Viņi apguva prasmi sarunāties ar medijiem, diskutēja par jauno izglītības saturu, piedalījās meistarklasēs par uzņēmuma dibināšanu, sarunu kultūru un projektiem. Pirmoreiz organizēta jauno līderu nometne *Unlocked (Atslēgts)*, kurā varēja piedalīties praktiskās biznesa darbnīcās, trenēt emocionālo inteligenci un spēju radīt inovācijas, apgūt prototipēšanu. Mentori palīdzēja visu gadu, un katrs jauniešis ieviesa vismaz vienu projekta ideju, kuru beigās prezentēja žūrijai.

MŪŽĪBĀ AIZGAJUŠĪ

SEPTEMBRĪ

Alsungas novadā
Juris Martinovs (1947)
Irēna Ķimene-Ķimele (1941)

Kuldīgas novadā
Natālija Brūkle (1947)
Edmunds Bundzis (1942)
Daiga Puķe (1961)
Teodors Dārziņš (1932)
Emilija Freimane (1925)
Dzidra Lapiņa (1945)
Juris Reznikovs (1960)
Valdis Šulcs (1954)
Alberts Jēkabsons (1941)
Inese Viļumate (1969)
Kārlis Ozoliņš (1925)
Marta Veckāja (1931)
Aina Ciekus (1939)
Jānis Eida (1948)
Zenta Kleinberga (1931)
Marija Kreičmane (1930)
Aina Liepniece (1930)
Kārlis Dabra (1929)
Antoniņa Cepurīte (1935)
Vizma Edīte Feldmane (1940)
Līvija Dzidra Mertena (1942)
Austra Aurora Upesleja (1928)
Sergejs Legdans (1975)
Voldemārs Mesters (1956)
Marija Bierande (1925)
Vilnis Klīns (1955)
Alfons Mārtiņšons (1941)
Rita Vēra Avdjukeviča (1946)
Dzidra Bauere (1934)

Skrundas novadā
Hermine Anna Vidopska (1924)
Ansis Roķis (1935)

(Dzimtsarakstu nodaļu informācija)

PĀRDOD

OPEL OMEGA, 2,2, 2001, benzīns-gāze, ādas salons. Tālr. 28393026.

AUDIA3, 1999, 1,6, benzīns, TA 08.2019. Tālr. 29432754.

TŪJAS, SKUJEŅUS, dekoratīvus **KOKUS**. Tālr. 26516332.

ĶIRBJUS, kartupeļus, graudus. Tālr. 29947693.

SIVĒNUS. Tālr. 28840843.

1,5 mēnešus vecus **SIVĒNUS**. Tālr. 26569469.

Dzīvus **LĪŅUS** Raņķos. Tālr. 29198403.

Sausu, skaldītu **MALKU** maisos. Skaldītu meža malku kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

Ar piegādi pārdod skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

PAZUDIS

Kuldīgas apkaimē pazudis rotveilers sugas **SUNS**, aste nav kupēta, ar melnu kakla siksnu. Tālr. 27753880.

VAJADŽĪGI

Kokapstrādes uzņēmums SIA Vēvers (41203017104) piedāvā darbu **STRĀDNIEKIEM/-CĒM** kokapstrādē. Tālr. 28635733.

SIA *Bērzi plus* (41202008941) ilgstošai sadarbībai aicina pieteikties **ZĀĢERU BRIGĀDI** krūmu apauguma novākšanai no laukiem un grāvjiem. Tālr. 26458900.

SIA **MGS FACTORY**(zīmols *DIP DAP*, 40103296990) aicina pievienoties komandai **RAŽOTNES DARBINIEKU/-CI**. Tālr. 20252022.

SIA *Altus Timber* (40203091998) meklē **ZĀĢERUS** un **PALĪGUS**. Strādājam Kurzemē, darbs piecas dienas nedēļā. Alga zāģeriem no 700 līdz 900 eiro mēnesī. Palīgiem no 3 līdz 4 eiro par bāku. Samaksa ik pēc divām nedēļām piektdienās. Braucam pakāj, ar nepieciešamo nodrošinām. Tālr. 28493428, 29780829.

Dziedniece Sāra

- Dziedināšana
- Pareģošana
- Atbrīvošana no dažādām atkarībām (alkohola, azartspēlēm u.c.)

Tel. pierakstam 26381988
Pieņems Kuldīgā
16., 30. oktobrī.

Sertifikāta Nr. 67

PĒRK

SIA *Lāses AM* par augstu cenu iepērk **LIELLOPUS** kautsvārā un **CŪKAS** dzīvsvārā. Piedāvājam piemaksas par lopu skaitu. Transports bez maksas. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *AIBI* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Par augstām cenām iepērk arī gaļas šķirnes lopus eksportam. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20238990.

SIA *Kurzemes Gaļsaime* - **BULĻUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 26569362, 26436271.

SIA *Valinda* - **MĀJLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS, TRAKTORUS** un inventāru. Tālr. 26104984.

LATVIJAS MEŽU FONDS pērk **CIRSMAS, MEŽUS** un lauksaimniecības **ZEMI** visā Latvijā. Var būt ar apgrūtinājumu un bez taksācijas. Cenas augstas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29711172.

Pērk **CIRSMAS**. Tālr. 25770062.

MEŽUS, cirsma, malku. Tālr. 26544462.

Oša, ozola, bērza **ZĀĢBALĶUS, MALKU**. Tālr. 29428876.

3 m **MALKU**. Tālr. 28318706.

RAGUS. Tālr. 22048516.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 25551787.

Visu veidu **PUPIŅAS**, zāvētus ābolus un ķiplokus. Tālr. 29765478, 28361292.

Nedaudz **SIENA**. Tālr. 26207171.

ATĀLUS pļaušanai. Tālr. 29179992.

Cariskās Krievijas **ZELTA MONĒTU**. Tālr. 29222863.

Vakara iela 5, Kuldīgā,
-15% somām, būriem,
• aptieka • ambulance
• patversme • viesnīca
Tālr. 26336191, dr. Marita Līdaka.
Darba laiks: 10.00-18.00.
Slēgts: trešdien, sestdien, svētdien.

ATJAUNO VANNU EMALJU.
Tālrunis 20605520.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties 95. koda (dienas grupai), kā arī A, B, BE, C, CE autovadītāju kursiem Kuldīgā. Sīkāka informācija pa tālr. 29491388, 29182826.

AUTOSKOLA Universāls 15. oktobrī 18.00 Skrundas kultūras namā rīko autovadītāju kursus. Tālr. 26446270.

Jauns **ZIEMAS RIEPU PIEVEDUMS**. Montējam līdz 22.00, juraauto.lv, tālr. 26669624, 29242556.

90 dienu izaicinājums **LIEKAJIEM KILOGRAMIEM!** Grupas tikšanās un tematiskās nodarbības reizi nedēļā. Pieteikties pie veselīgā dzīvesveida treneres Žanetes Gravas, tālr. 26038991.

MAINĀM JUNTUS. Fasādes un citi darbi. Materiālu piegāde. Tālr. 26269909.

SANTEHNIKAS pakalpojumi. Tālr. 28244700.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS - STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

SIA *Energoparks* tīra **APAUGUMU**, pērk zarus šķeldošanai, kā arī gatavu šķeldu un skaidas. Tālr. 28813110.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsma izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Pārvietojamā **LENTZĀĢA** pakalpojumi. Tālr. 26445292.

Tīrām **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

LĪDZJŪTĪBAS

Mūsu visdziļākā līdzjūtība Baibai un tuviniekiem, no ULDA atvadoties.
Kaimiņi

*Klusums,
tevis vairs nav,
kas aizkustina dvēseli,
vārdi, kas nepateikti, - skan.*

/A.Gļauda./
Dalām bēdu smagumu ar Baibu Apsi un tuviniekiem lielajās bēdās.
Centrālās statistikas pārvaldes kolektīvs, Kuldīgas datu savākšanas un apstrādes centrs

*Aiz laikiem, aiz mūžības senas,
Sauc nebeidzams sapņu ceļš kluss,
Un ceļā šai nebūs vairs bēdu,
Lai dvēsele dziesmu tev dzied.*

/A.Niedra./
Izsakām līdzjūtību ULDA APSES tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot.
SIA *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* kolektīvs

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Janai Heidenai, dēlu MARKUSU traģiski zaudējot.

Mārtiņš un Signe
*Pāri sirmām kapu priedēm
Pāršalc tavas dzīves stāsts.
Pāri darbam, sāpēm, ilgām
Baltu, vieglu smilšu klāsts.*

/M.Svīre./
Izsakām dziļu līdzjūtību Janai, dēlu pāragri zaudējot.
Aina un Valdis

*Tai tālajā pļavā, kur atmiņas zied,
Tur mani jūs vienmēr satiksiet.*
/I.Rudene./
Jana, esam kopā ar tevi un MARKUSA ģimeni, viņu zaudējot.
Ģirts, Gundega, Andris

Izsakām visdziļāko līdzjūtību MARKUSA PODKALNA vecākiem, tuviniekiem, dēlu un draugu zaudējot.
Klasesbiedri
Kuldīgas 2. vidusskolā

*Tie savādie skumīgie mirkļi...
Tad palīdzēt var tikai viens,
Ja kādu atmiņu gaišu
Tu savā dvēselē sien.*

/K.Apškrūma./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Egītai, no tēva atvadoties.
Darba kolēģi

*Smilšu kalnā zem dzīvības priedēm
Nu darbi, rūpes un vasaras dus.*

/M.Ložberga./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Egītai Zutei, tēvu mūžībā pavadot.
Kuldīgas novada pašvaldība

*Un neteiktie labie vārdi
Par vēlu sadeg, kā čuksts...*
/D.Dreika./

Mūsu līdzjūtība Egītai un tuviniekiem skumju brīdī.
Ozoliņas zobārstniecības kolēģi

*Jau atkal viena zvaigzne
Tur augšā šonakt dziest.
Sirds visu atdevusi,
Beidz priecāties, beidz ciest.*

/A.Štrauss./
Izsakām patiesu līdzjūtību Egītai Zutei, tēti mūžībā pavadot.
Pagastu pārvalžu vadītāji

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd, tas paliek un mirdz.*
/V.Egle./
Esam kopā ar tevi, Egītiņ, šajā smagajā brīdī.
Kolēģi Snēpelē

Atbalsts lauksaimniekiem

No 18. oktobra līdz 22. novembrim lauksaimnieki Lauku atbalsta dienestā (LAD) var pieteikties finansējumam trīs pasākumos: atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībā, pārstrādē un lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā.

Pasākuma *Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībā* mērķis ir atbalstīt lauku saimniecības, lai uzlabotu to ekonomiskās darbības rādītājus un konkurētspēju, kā arī veicināt kooperācijas attīstību. Šī pasākuma piektās kārtas pieejamais publiskais finansējums lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām ir 7,5 miljoni eiro, bet lauku saimniecībām – 75 miljoni eiro. Lauku saimniecībām finansējums sadalīts pēc regionalizācijas principa,

sadalījumu var skatīt dienesta mājaslapā.

Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē paredzēts, lai paaugstinātu lauksaimniecības produktu pārstrādes efektivitāti un palielinātu to pievienoto vērtību, veicinot konkurētspējīgas kooperācijas attīstību un ilgtspējīgas lauksaimnieciskās ražošanas attīstību un inovāciju ieviešanu uzņēmumos. Septītās kārtas pieejamais publiskais finansējums ir 30 miljoni eiro.

Pasākuma *Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā* piektās kārtas pieejamais publiskais finansējums fiziskām personām, lauku saimniecībām un pašvaldībām ir 13,5 miljoni eiro. Šajā kārtā ir vairākas izmaiņas. Piemēram, lai

veicinātu investīciju ieguldīšanu klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumā, izmaiņas paredz piešķirt papildu atbalstu kūtsmēsļu krātuvju izveidei un pārbūvei, kā arī piespiedu ventilācijas sistēmas izveidošanai vai pārbūvei lauksaimniecības dzīvnieku novietnēs. Ir precizēti nosacījumi par projektu atlases kritēriju punktiem. Tie tiks piešķirti investīcijām klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumiem. Tomēr turpmāk projektu atlases kritēriju punkti netiks piešķirti jauniem lauksaimniekiem. Jaunajiem lauksaimniekiem saglabāsies iespēja saņemt papildu atbalstu par veiktajām investīcijām. Turpmāk precizēts, ka maksimālā atbalsta intensitāte nepārsniegs 70%.

Plašāk www.lad.gov.lv.

GRIBU ZINĀT

Rakumi dārzā

Plašus postījumus kuldīzniece Martas kundze kādā rītā atradusi pagalma zālienā. Viņa nesaprot, kas te racies. *Kurzemnieks* apjautājās citiem dārzkopjiem, kuri paši redzē-

juši, ka tādus rakumus radot vārnas. Savukārt dabas pētnieks Ilmārs Tīrmanis, apskatot aizsūtīto fotogrāfiju, domā, ka vārnai šis darbs būtu par grūtu: „Protams, ka

putni var apvelt vēlenu, meklējot slietas, bet šeit izskatās, ka kašņājies kāds meža zvērs vai suns. Iespējams, meklējis kurmi alā.”

SEN

Čikāgas laulības augstskolas padomi

Amerikāņi Čikāgā nodibinājuši laulības augstskolu, kurā gan uzņēm pagaidām tikai meitenes. Ka šī skola nav uz smiltīm dibināta, rāda pamatprincipi, kādus tā uzstādījusi laimīgai laulībai. Pirmais: vaj viņš tev patīk, jeb vai tev doma viņu noskūpstīt prasa zināmu sevis piespiešanu? Otrais: vaj viņam ir labs raksturs, tas ir, vaj viņš ir pieklājīgs, uzmanīgs, taisns, uzticams? Trešais: vaj viņš spēj sievu pieklājīgi uzturēt? Taisnība, šīs trīs prasības atstāj maz vietas romantikai, bet viņas ir dziļāk pamatotas.

Kuldīgas Vēstnesis pirms 90 gadiem

JOKI

Vislabākā ballīte ir tad, kad nākamajā rītā atgriezies mājās ar tramvaju, lai gan tramvaja tajā pilsētā nav.

Policists:

- Meitenīt, šeit nedrīkst peldēties!
- Bet kāpēc jūs man to neteicāt, kad es izģērbos?
- Izģērbties šeit nav aizliegts!

Vilnis pastaigājas gar pludmali. Pēkšņi viņš izdzird sērfoņtāju saucam: – Ķeram vilni! Un Vilnis metās bēgt.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 12. OKTOBRĪ

Dienas garums – 10 st. 39 min.
Saulē lec 7.50, riet 18.29.

Naktī +10°...+13°

R A D Z
4 m/s

Dienā +13°...+19°

R A D Z
3-4 m/s

RĪT, 13. OKTOBRĪ

Dienas garums – 10 st. 35 min.
Saulē lec 7.52, riet 18.27.

Naktī +11°...+13°

R A D Z
3 m/s

Dienā +13°...+19°

R A D Z
3 m/s

PARĪT, 14. OKTOBRĪ

Dienas garums – 10 st. 30 min.
Saulē lec 7.54, riet 18.24.

Naktī +10°...+12°

R A D Z
3-4 m/s

Dienā +12°...+18°

R A D Z
3-4 m/s

MEŽA ĪPAŠNIEK, ZVANI UN PĀRLIECINIES!

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums SIA VERTEX

pērk meža īpašumus, cirsmas un augošus kokus par visaugstākajām cenām.

Cenas līdz pat 15 000 EUR/ha.

Izgatavojam meža inventarizācijas lietu, cirsmu skices, palīdzam sakārtot visu veidu dokumentāciju. Garantējam profesionālu un godīgu attieksmi. Samaksa līguma slēgšanas brīdī.

Zvaniet pa tālr. 28368838, 26129919, rakstiet: info@lmu.lv!

PĒRK

- cirsmas
- mežu īpašumā
- skujkoku zāgbaļķus

Zvaniet, nāciet, vienosimies, piedāvāsim Jums visizdevīgāko risinājumu!

APMAKSA TŪLĪTĒJA!

BEZMAKSAS ZĀGBAĻĶU TRANSPORTS uz SIA KUREKSS Ventspils, Kuldīgas un Dundagas novados

- Cirsmas, meža īpašumi: tālr. 63624364, 29403378;
- zāgbaļķi: tālr. 29141474;
- transporta pakalpojumi: tālr. 29133213, 26551033

www.kurekss.lv

Saldus kokzāģētavā iepērk egles un priedes zāgbaļķus

- Garums: 3,7 m; 4,3 m; 4,9 m; 6,1 m
- Diametrs: 10 – 50 cm

Piegādes vieta: Kuldīgas iela 86a, Saldus

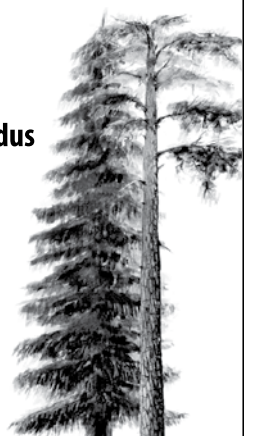
Pērkam visā Latvijas teritorijā cirsmas, īpašumus un kokmateriālus mežā pie ceļa:

- egles un priedes zāgbaļķus,
- bērza finierklučus,
- skuju koku, bērza, apses papīrmalku,
- apses un melnalkšņa zāgbaļķus,
- lapkoku taru, malku.

Nodrošinām: transportu, korektu uzmērīšanu, ātru samaksu.

26351777, 26341777

Kuldīgas novada pašvaldība (90000035590) izsludina konkursu uz vakanto arhitekta vai arhitekta palīga amatu uz nenoteiktu laiku.

Prasības:

- augstākā izglītība – profesionāls arhitekts vai arhitekta palīgs, priekšroka tiks dota ar arhitekta sertifikātu,
- augstākā vai profesionālā izglītība, vēlams ar 2 gadu praktisko profesionālo pieredzi projektēšanā,
- vēlama darba pieredze ar iegūto izglītību saistītā jomā vismaz 2 gadus,
- būvniecības nozares normatīvo aktu pārzināšana,
- pieredze darbā ar grafiskām programmām Autocad, Microstation u.c.,
- labas datorprasmes,
- lietvedības prasmes darba pienākumu veikšanai nepieciešamajā līmenī,
- sadarbības un komunikācijas prasmes,
- vēlama autovadītāja apliecība, B kategorija.

Galvenie darba pienākumi:

- izskatīt pašvaldības objektu būvniecības ieceres, piedalīties projektēšanas un būvsapulcēs, apsekot objektus, risināt arhitektūras jautājumus un detalizāciju būvdarbu laikā,
- izstrādāt projektēšanas uzdevumus,
- piedalīties apbūves noteikumu un citu normatīvo, attīstības un plānošanas dokumentu izstrādē par novada vizuālo tēlu un noformējumu.

Konkursa pretendentiem jāiesniedz:

- motivācijas vēstule,
- īss dzīves un darba gaitu pārstašs (CV),
- izglītību un kvalifikāciju apliecināšu dokumentu kopijas,
- rekomendācijas un ieteikuma vēstules (vēlamas).

Pieteikšanās termiņš līdz 22. oktobrim (ieskaitot).

Dokumentus lūdzam iesniegt Kuldīgas novada pašvaldības apmeklētāju pieņemšanas un informēšanas centrā (Baznīcas ielā 1, Kuldīgā) vai elektroniski e-pastā: dome@kuldiga.lv līdz 2018. gada 22. oktobra 17.00. Informācija pa tālr. 63320216.

PĒRKAM

* Augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa;

* Papīrmalku ostās: (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsä

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

Meža īpašnieku biedrība *Meža konsultants* piedāvā sagatavot un novērtēt jūsu meža īpašumā cirsmas un pārdot par visaugstāko cenu izsolē.

Sniedzam bezmaksas konsultācijas mežā un birojā Smilšu ielā 10, Kuldīgā. Tālr. 29103658, 29162776, e-pasts: meza.konsultants@inbox.lv.

ĀRSTE-HOMEOPĀTE **DACE GAILE**

pieņem pacientus Kuldīgā, Baznīcas ielā 10 -1, reizi nedēļā pēc pieraksta.

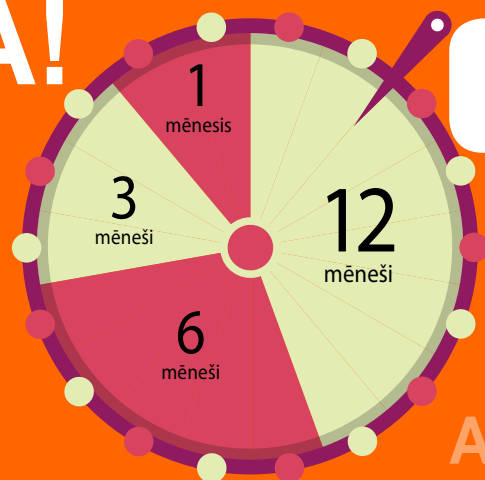
Pieteikties pa tālr. **29166377.**

AKCIJA!

1.– 21. oktobris

ABONĒ

Kurzemnieku gadam un IETAUPI!

63,00 eiro

~~75,60~~ eiro (abonējot katru mēnesi)

AKCIJA!

OKTOBRA ERUDĪTS

No kāda materiāla ražo hanteles?

Atbildes līdz 15. oktobra 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: filmā *Titāniks* galvenās varones loma, kas tika Keitai Vinsletai, sākumā bija plānota Gvinetai Paltrovai.

Pareizi atbildējuši Ausma Kreidere.

